

Trešdiena ● 2010. gada 3. marts ● Nr. 17 (8115)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Gavēņa laiks 7.

Īszinās

Laba ziņa:

Apsveiksim dāmas

Atgādinām, ka 8.martā pulksten 18.30 Balvu Kultūras un atpūtas centrā notiks Balvu vīriešu veltījuma koncerts sievietēm "Tik dēļ jums, daiļas dāmas...". Vēl šonedēļ vīrieši aicināti piedalities "Labākā apsveikuma konkursā". Noteikumi vienkārši – atsūtiet "Vaduguns" redakcijai jaukākos, mīlākos, skaistākos vai asprātīgākos apsveikuma vārdus, ko esat teikuši vai gatavojuties teikt savām mīlajām dāmām.

Slikta ziņa:

Pastniekiem atņem auto

Ar 1.martu pastniekiem iedzīvotāju apkalpošanai savos maršrutos jāizmanto sava transports. Turpmāk "Latvijas Pasts" pastniekus nenodrošina ar pasta mašīnām, kā tas bija līdz šim. Par sava transporta izmantošanu pastniekiem atlīdzinās 4 santīmus par auto amortizāciju uz vienu kilometru, braucot ar iestādes degvielu. Vairāki pastnieki jau brauc ar savām automašīnām, tomēr pasta mašīnas lauku ceļos bija jaudīgākas.

Interesenta ziņa:

Dibinās fotogrāfu biedrību

Domubiedru grupa, kurā darbojas žurnāliste un fotogrāfe D.Kalniņa, fotogrāfi I.Pličs, A.Lebeds un kinorežisors A.Zārāns, lūdz atsaukties visus Latgales fotogrāfus, lai dibinātu Latgales Fotogrāfu biedrību. Priekšlikumi jāiesūta līdz 15. martam uz e-pastu lauraplus@inbox.lv.

Nepalaid garām:

Aicina uz Viļakas novada čempionātu

Slēpotāji atkal var priečāties - jau šo svētdien, 7. martā pulksten 11.30 visi var doties uz Šķilbēnu pagasta Balkaniem, kur notiks Viļakas novada atklātais čempionāts distanču slēpošanā. Kā parasti, būs dalījums vecuma grupās.

Foto - Z.Logina

Pensionāri tiekas konferencē. Latgales Reģionālās pensionāru apvienības padomes priekšsēdētāja Zofija Zujeva (no kreisās) un Latvijas pensionāru federācijas priekšsēdētāja Aina Verze pārrunā pensionāriem aktuālus jautājumus.

Tiekas pensionāri

Balvu, Viļakas un Vecumu pensionāru biedrību biedri un Balvu Kultūras un atpūtas centra darbinieki apmeklēja Latgales Reģionālās pensionāru apvienības padomes sēdi – konferenci, kas notika Rēzeknē.

Latgales Reģionālās pensionāru apvienības padomes priekšsēdētāja Zofija Zujeva atklāja konferenci, kurā piedalījās arī Saeimas deputāti, pārstāvji no Veselības ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības. Viens no dienas kārtības jautājumiem bija arī par devīto Latgales novada Senioru festivālu, kam režisore Ilga Oplucāne devusi jauku nosaukumu "Ar koku saknēm caurausta šī zeme" un

kas notiks 12.jūnijā Balvos. Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja Rita Strode uzsvēra, ka jāsaglabājau esošie autobusu maršruti, jo vecākiem cilvēkiem tas ir ļoti svarīgi. Konferences dalībnieki dzirdēja sāpīgāko problēmu, ka Latgalē ir kur tirgot, bet nav ko tirgot, ir kur mācīties, bet nav kur strādāt. Statistika rāda, ka Latvijā uz vienu pensionāru ir tikai 1,6 strādājošie, un tas ir ļoti maz. Tuvojas vēlēšanas, un Saeimas deputāti meklē dzirdīgas ausis, lai varētu paust savus labos darbus. Izskanēja doma, ka nākamajā valdībā vajadzētu būt 50 - 60% darba devējiem. Saeimas deputāte, medicīnās pārstāvētā Latgales reģionā Sarmīte Ķikuste

atgādināja, ka ar 1.martu stājas spēkā Pacientu aizsardzības likums, un ieteica to rūpīgi izlasīt arī pensionāriem. Zālē sēdošajiem bija daudz jautājumu, tos uzdeva arī Antons Ločmelis no Balvu pensionāru biedrības. "Joprojām atklājas jauni fakti par valsts līdzekļu izšķēršanu. Valsts ir izzagta, bet vainigo nav?" teica A.Ločmelis. Viņš ierosināja ieviest progresīvo nodokli. Galvenais jautājums tomēr bija, ko deputāti dara, lai aizstāvētu Latgali un tās Jaudis. Latvijas pensionāru federācijas priekšsēdētāja Aina Verze pastāstīja, ka vēl ir maz informācijas par krizes sociālās drošības stratēģiju jeb tā saukto sociālās drošības spilvenu. Sociālajā jomā galvenā uzmanība

veltīta garantētā minimālā ienākuma palielināšanai un atbalstam pašvaldībām, lai varētu izmaksāt sociālos pabalstus. Stratēģijas pasākumi attiecas uz labklājību, izglītību un veselības aprūpi, un kopumā šiem pasākumiem šogad atvēles 15 miljonus latu. Pierobežas cilvēki ir satraukti par to, ka nevarēs redzēt televīziju, uz ko deputāti atsmēja, ka, "ja arī valdību nedzīrēsiet, neko daudz nezaudēsiet". Viļakas novada vadītājs Sergejs Maksimovs deputātiem atgādināja, ka citās valstīs veci cilvēki ir lielākā cieņā nekā pie mums, un lūdza deputātus palīdzēt ar savu pieredzi vecajiem cilvēkiem visās dzīves jomās.

Z.Logina

● Gandrīz viss par "Vaduguni"
Avīzei - 60

Grāmatas par Latvijas svētvietām un kulta akmeņiem stāsta, ka mūsu zeme ir izcils senās civilizācijas piemineklis.

9. lpp.

Viļakas kultūras namā notika etnomuzikoloģes Andas Beītānes monogrāfijas atvēršanas svētki.

8. lpp.

Piestājiens

Domas, kas nāk prātā pāris dienas pirms "Vaduguns" 60.dzīmšanas dienas, saistīs ar darbu un cilvēkiem. Varu apbrīnot cilvēkus, kuri gadu gadiem bijuši atbildīgi par laikraksta lappusēs sniegtā informāciju, par viņu spēju izturēt un darboties. Un bieži vien iedomājos, cik daudz man nozīmē citu cilvēku atsaucība svarīgās lietās un ikdienīšos sūkumos. Nozīmīga šķiet katra cilvēka ieinteresētība par to, ko tu dari, un, galvenais, kā jūties. Dažkārt uzmuindrīna kāds telefona zvans vai atsūtīta vēstule, jo jūti saikni ar lasītāju, jūti, ka arī viņam nav vienalga.

Gadu gaitā attieksme pret rakstīto vārdu mainās, bet svarīgs man tas bijis vienmēr. Atceros tās tālās trešdienas un sestdienas, kad ar nepacietību gaidīju avizes nokļūšanu savā pastkastītē. Šobrid tas ir mazliet citādi. Bet ne mazāk svarīgi. Kā milzigu dārgumu vērtēju grāmatas. Jā, man gribētos iegādāties daudz, daudz grāmatu un lasit, lasit... Diemžel nesanāk ne viens, ne otrs. Pagaidām. Grāmatu veikalā ieeju kā mazā paradīzē, kur tik daudz burvīgas lasāmvielas! Atceros, ka bērnībā sajūsmīnājos par saldumu veikalim, sapņoju, ka varētu pārdot konfektes. Tagad nedaudz apskaužu tos, kuri tirgo grāmatas. Katram laikam savas vērtības, lai gan no saldumiem nespēju atteikties līdz pat šai dienai.

Aija Socka

Latvijā

Pieteikušies 13 kandidāti. Uz Valsts ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektora amatu pieteikušies 13 kandidāti. Pretendenti konkursam varēja pieteikties līdz 25.februārim. Konkursa komisija pretendentus izvērtēs saskaņā ar likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" un Valsts civildienesta likuma prasībām. Lai izvērtētu pretendantu atbilstību VID ģenerāldirektora amatam, noteikti vairāki vērtēšanas kritēriji, piemēram, augstākā akadēmiskā vai profesionālā izglītība, darba pieredze valsts pārvaldē, pieredze liela kolektīva vadīšanā, kas ir vismaz viens gads, teicamas svešvalodu zināšanas.

Atbalstīs maznodrošinātos. Valdības koalīcija nākamnedēļ plāno lemt par atbalstu maznodrošinātajiem Latvijas iedzīvotājiem, lai nodrošinātu iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem ciparu formātā redzēt sabiedriskās televīzijas kanālus. Pēc sākotnējiem aprēķiniem aptuveni 50 000 mājsaimniecību būtu nepieciešama finansiāla palīdzība, lai nodrošinātu televizorū pieķēršanu pārejai uz ciparu formātu. Pēc aptuvenām aplēsēm šādas finansiālās palīdzības nodrošināšana izmaksātu aptuveni 2,5 miljonus latu.

Var neizsludināt grozījumus. Valsts prezidents Valdis Zatlers visticamāk varētu neizsludināt grozījumus Alkoholisko dzīrienu aprites likumā, kas paredz Zinību dienā, 1.septembrī, aizliegt tirgot alkoholu. "Pašlaik izskatās, ka Saeimas deputāti netic, ka Latvija ievēro likumu, ka nepilngādīgajiem nedrikst pārdot alkoholu nevienā dienā," sacīja Zatlers un piebilda, ka par to liecina šie likuma grozījumi.

Būs daudz ērču. Lai gan piedzīvota salta ziema, kukaiņi pētnieki entomologi prognozē, ka ērču šogad būs daudz. Biezā un siltā sniega sega ērčēm un citiem kukaiņiem šoziem bijusi silta vieta pārziemošanai. Zem sniega segas aukstums ir ap minus četriem grādiem un zeme silda no apakšpusēs. Tas nozīmē, ka šogad būs daudz ērču un iespējama augsta saslimstība ar ērču encefalitu. Ērces parasti mostas martā, kad sāk kust sniegs un veidojas tērcites. Līdz šim cilvēkiem, kuri nebija potēti pret ērču encefalitu, pēc inficētas ērces noņemšanas, lai izvairītos no infekcijas, ievadīja imūnglobulinu. Taču kopš šā gada imūnglobulinu Eiropas Savienības valstis vairs nelieto.

Marts būs auksts. Marta pirmā dekāde Latvijā būs visaukstākā, jo austrumos gaisa temperatūra var pazemēt līdz -20 grādiem,- prognozē Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Dekādes sākumā un pašās beigās gaidāmi atkušņi, bet dekādes vidū temperatūra noslidēs naktis no -10 līdz-15 grādiem pēc Celsija skalas, bet austrumos līdz -20 grādiem, savukārt dienā gaisa temperatūra būs no -2 līdz -7 grādiem.

Re, kā!

Vairums iemītnieku naudu glabā pie sevis

4.februāra laikraksta "Neatkarīgā" publikācijā "Balvu pansionāts: nav dūmu bez uguns" aprakstītā versijas pansionāta darbinieki vērtē kā nepamatotas un godu un cienu aizskarošas. Pārbaudes beigušās, un drīzumā novada vadība sagatavos oficiālu atbildi. Aizvadītā nedēļā Balvu novada domes darbinieki atsevišķas darba sanāksmēs tikās gan ar pansionāta darbiniekiem, gan iemītniekiem. Novada domes izpilddirektore Inta Kalva vērtē, ka sarunas bijušas lietderīgas un konstruktīvas.

"Vaduguns" interesējās, kāda ir kārtība iemītnieku mantu pieņemšanā un glabāšanā, un vai ir pamats aizdomām par darbinieku negodīgumu?

Iestājoties pansionātā, cilveki līdzi nem savas personīgas mantas un, iespējams, arī naudu, un vērtīslietas. Šo mantu sarakstu sastāda pansionāta direktora nozīmēta komisija, un mantas nonāk noliktavā. Pieredze gan rāda, ka parasti jaunpienācēji līdzi panēmuši tikai drēbes, galda pulksteni vai ko tamlīdzīgu. Sociālā darbiniece Inese Šēpere, kura pansionātā strādā divus gadus, neatceras, ka kāds no ienācējiem būtu vēlējies nodot glabāšanā arī vērtīslietas vai naudu. Pēc skandalozās publikācijas par notikumiem pansionātā direktors izdeviš rīkojumu vēlreiz apzināt visus iemītniekus, vai kāds nevēlas nodot glabāšanā naudu. Iemītniekiem, kuri to vēlēsies, palīdzēs atvērt kontus bankā. Inese atklāj, ka pagaidām apzināts tikai viens iemītnieks, kurš krāj savu pensijas

naudu, taču noguldīt to personīgā bankas kontā gan nevēlas. Direktors pieļauj iespēju, ka iepriekš pansionātā kāds no iemītniekiem varbūt savstarpejī vienojās ar kādu darbinieku, kam uzticejā savas naudas glabāšanu. Iespējams, šī iniciatīva nāca no paša iemītnieka, taču no pansionāta darbinieka puses, kā atzīst direktors, uzskatāma par nelikumību. Par šo rīcību direktors saņemis konkrēta darbinieka paskaidrojumu, no kura noprotams, ka nauda faktiski glabājusies ārpus pansionāta - darbinieka majās. "Acimredzot abām pusēm toreiz bija savstarpejā uzticēšanās, tādēļ arī izveidojās tāda situācija," spriež sociālā darbiniece.

Pansionāta trešajā stāvā mīt guloši un kopjami cilvēki. Kas viņiem palīdz iegādāties saldumus vai citu kārotu lietu? Inese Šēpere stāsta, ka diviem gulošajiem iemītniekiem rīkoties ar viņu naudiņu palīdz aizgādīji, kuru tiesības rīkoties izvērtējusi un apstiprinājusi bāriņtiesa. Viņi atskaitī par naudas izlietojumu sniedz bāriņtiesai. Pārējie gulošie pensiju naudas daļu glabā pie sevis un rīkoties ar to līdz pansionāta aprūpētājus. Šī pensiju nauda ir neliela – līdz desmit, divpadsmit latiem, un lielākoties to iztērē pāris iepirkšanās reizes turpat pansionātā esošajā veikaliņā. Inese Šēpere nedomā, ka pansionāta darbinieki, veicot iepirkumus, rīkotos negodīgi, un arī no pašiem iemītniekiem šādu sūdzību nav. Dažreiz sūdzības, kā zina sociālā darbiniece, rodas, iemītniekiem savstarpejā aizdodot vai aizņemoties naudu. Gadās, viens kaut ko ir aizmirsis, otrs

atceras savādāk, un iznāk domstarpības.

Parakstās pilnvarotā persona

Dzirdētas arī aizdomas par pensiju izmaksu. Kā izmaksā pensijas cilvēkiem, kuru spēkos nav parakstīties pašiem? To dara pansionāta darbinieks, kuram bāriņtiesa izdevusi beztermiņa pilnvarojumu. Pilnvaru paraksta vecākā medicīnas māsa un divi liecinieki. Pensiju izmaksas dienā pie iemītniekiem dadas kasiere ar naudu, sociālā darbiniece Inese Šēpere un pilnvarotā persona Ginta Krēmere, kura ikdienā strādā par sociālo rehabilitāciju. Iemītnieks saņem 10% savas pensijas un parakstās pats, ja nespēj parakstīties, viņa vietā parakstās pilnvarotā G.Krēmere. Der zināt, ka katram iemītniekam, kurš piekrītis pilnvarotā personas palīdzībai, par izdoto pilnvaru jāsamaksā vienreizēja nodeva 2 latu apmērā. Patlaban pansionātā ir 46 iemītnieki, kuru vietā, izmaksājot attiecīgo pensijas daļu, parakstās G.Krēmere. Direktors atceras, ka agrāk iztikuši ar vienu kopēju pilnvaru, taču tagad bāriņtiesa vadās pēc citādi noteiktas kārtības. Ja pensijas izmaksas dienā iemītnieks neatrodas pansionātā, viņam pienākošos 10 procentus pensijas pārskaita uz banku. Neizmaksāto pensiju izmaksā pēc iemītnieka atgriešanās pansionātā. Ja iemītnieks ilgstoši atrodas kādā no ārstniecības iestādēm, pensiju pārskaita uz konkrēto ārstniecības iestādi. Šādu pakalpojumu izdara pēc iemītnieka pieprasījuma.

M.Sprudzāne

Svētki

Gatavojas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem

Desmitie Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki notiks no 6. līdz 11.jūlijam Rīgā. 25.februārī Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika starpnovaladu deju kolektīvu skates 1.kārtā, kurā piedalījās dejotāji no Balvu, Viļakas, Baltinavas un Rugāju novadiem.

Lai šie svētki izdots un darbs būtu sekਮigs, gatavošanās tiem jau sākusies pirms pāris gadiem. "Bērni un jaunieši svētku repertuāru apgūst kultūrizglītības jomas pulciņos – koros, deju kolektīvos, pūtēju orķestros, mazajos mūzikas kolektīvos, vizuālās un lietišķas mākslas pulciņos un citās interešu izglītības programmās. Nu ir pienācis laiks savus darba rezultātus rādit citiem, bet galvenokārt žūrijai," stāsta Balvu novada interešu izglītības metodiķe un šo svētku koordinatore Ilona Nalivaiko. Deju kolektīvu skatē savu sniegumu žūrijas vērtējumam demonstrēja 15 tautu deju kolektīvi no Balvu novada, 9 kolektīvi no

Viļakas novada, 3 kolektīvi no Rugāju novada un 1 kolektīvs no Baltinavas novada. Kopā piedalījās 28 tautu deju kolektīvi, kurus skatei gatavoja 17 pedagoģi. Katrs kolektīvs skatē dejoja divas dejas no X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku repertuāra.

Gatavojoties skatei, dejotāji ieguldījuši lielu darbu. Visi kolektīvi līoti centās, jo ikviens vēlas nokļūt svētkos Rīgā. Dejotāju sniegumu vērtēja žūrija – Ludzas deju aprīņķa tautas deju virsvadītāja, horeogrāfe Sarmite Stapule-Zagorska, tautu deju kolektīvu vadītāja no Viļakas novada Diāna Astreiko un mūsdienu deju speciāliste, horeogrāfe Dita Nipere. Pēc skates žūrija ar kolektīvu vadītājiem pārrunāja un ieteica, ko vēl vajadzētu uzlabot dejotāju sniegumā, jo līdz 14.martam, kad notiks izšķirošā atlases skatē, vēl ir laiks. Tad dejotāju sniegumu vērtēs žūrijas komisija no Rīgas.

"Paldies visiem dejotājiem un kolektīvi vadītājiem, kas cītīgi strādājuši un nākuši uz mēģinājumiem, lai apgūtu

šo repertuāru, paldies dejotāju vecākiem par sapratni un atbalstu! Lai arī turpmāk mūsu dejotājiem raits deju solis!" vēl Ilona Nalivaiko.

Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki ir spēcīgs posms, kas nodrošina saikni starp bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem, saikni starp pagātni, tagadni un nākotni. Tie ir lielākie Latvijas bērni un jauniešu kultūras un mākslas svētki, kuru kulminācija ir vienu reizi piecos gados. Desmito Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koncepcija "Svītru kods" balstās uz filozofiju par svītrām, kas ir katra Latvijas novada etnogrāfiskajos brunčos un ir savam novadam raksturīgo krāsu un ornamentu savienojums. Savukārt svētku logo "Vilciņš" - sena latviešu spēlēte - rūc, dūc, dancē un apkārt griežas. Tā ir vilciņa jeb dziesmu un deju svētku ass, ap kuru griežas riņķi dziedāšanas tradīcijas, dejošanas vilnošanās un spēlešanās.

Z.Logina

Vai mediju sniegtā informācija nozīmīgi ietekmē to, kā cilvēki jūtas?

Viedokļi

Cilvēki izkrata sirdi

VENERANDA RUSKULE, Baltinavas pasta nodaļas vadītāja

Pasts laukos ir vieta, kur cilvēki iegriežas, lai pārrunātu jaunāko gan ciemā, gan valstī. Vairāk, protams, iedzīvotāji izsakās par televīzijā redzēto, jo ziņas un

raidiņumus par aktuālo valsts un sabiedrības dzīvē lielākoties noskatās visi. Cilvēki uztraucas par pensijām - atmaksās atņemtās summas vai nē. Tāpat iedzīvotāji sašutuši par lielajiem nodokļiem un to, ka aizvien vairāk nākas savilkst jostas, bet valstsvīri un dažādi ierēdņi kā saņemuši lielās algas, tā saņem. Šādas ziņas nevienam garastavokli neuzlabo, tikai vairo pesimismu. Arī gaidāmās Saeimas vēlēšanas iedzīvotāji uztver skeptiski. Tomēr nav tā, ka iedzīvotāji vēlētos atteikties no televīzijas pavism. Dekoderus pērk un pasūta.

No avizēm par politiku cilvēki uzzina mazāk, jo avizes pērk un abonē mazāk, līdz ar to arī garastavokli bojā mazāk. No preses izdevumiem Baltinavas novadā pārsvārā abonē "Vaduguni", "Latvijas Avīzi", savukārt "Dienu" un "Neatkarīgo" avīzi abonē akciju laikā. No baltinaviešiem vairāk preses izdevumu abonē un citi televīzijas raidījumus skatās Jānis Pilāns. Viņš tad arī

pārstāsta un izglito mūs, ja kaut ko esam palaidušas garām vai neesam sapratušas. Sarunā iesaistās arī citi cilvēki, kas ienākuši pastā. Jāatzist, arī bagāto cilvēku dzīve novada iedzīvotājus interesē mazāk. "Privāto Dzīvi" iedzīvotāji pērk mazāk. Labprāt iedzīvotāji lasa žurnālus "Ieva", "Ievas Stāsti", "Ievas Veselība", "Dārza Pasaule", izdevumus par puķu, dārzeru audzēšanu. Tas lauku cilvēkiem ir sirdij tuvāks un arī vajadzigs. Mazina negatīvās emocijas.

Pati žurnālos labprāt izlasu aktieru un citu ievērojamu cilvēku dzivesstāstus. Tie ir interesanti un pamācoši. Nupat izlasiju aktiera Leona Krivāna dzivesstāstu, kuru pazistam gan kā Fridi, gan kā Mierīnu televīzijas seriāla "Ugunsgrēks". L.Krivāns ne teātrī, ne televīzijā nav bijis ne Romeo, ne Hamlets, toties vienmēr bijis klāt, ja vajag kādu smīdināt. Tas, manuprāt, ir jauki!

Bērni atdarina televīzijā redzēto

ILONA DZENE, Tilžas internātpamatskolas direktore vietniece mācību darbā

Uzskatu, ka masu medijiem ir vara un ietekme pār cilvēku prātiem. Cilvēks ir pārāk atkarīgs no masu medijiem, tehnoloģijām, jo tie psiholoģiski iedarbojas uz gribu, prātu, uzmanību, atmiņu, asociācijām un jūtām. Līdz ar iespiestajiem saziņas līdzekļiem - avīzēm, žurnāliem, grāmatām, arvien lielāku lomu cilvēku

dzīvē ieguvis radio un televīzija. To iespējas ir daudz plašākas, jo ziņas var izplatīt nekavējoties un neierobežoti lielam cilvēku skaitam. Televīzorū ekrāni ne tikai kļuvuši krāsaini, bet televīzija arī piedāvā ļoti daudz kanālu, kuros ir neizmērojami daudz informācijas arī par citu valstu aktualitātēm un pat "aizkulisēm", kas negatīvi ietekmē ne tikai jauniešus, bet arī pieaugušos. Lielākā sabiedrības daļa ir atkarīga no mediju viedokļa, gaumes un uzskatu svārstībām - no to apzinātās un neapzinātās ietekmes. Ziņām ir savi scenāriji, bet reālā dzīve iet citā gultnē. Norišu, par kurām sabiedrība nekad neuzzinās, ir daudz vairāk nekā to, par kurām uzzina. Mūsdienās privātās kļūst publisks un publiskais - privāts. Tas maina mediju nozīmi un ietekmes spēku, iepāši uzskatāmi to parāda prese, radio un televīzija. Arvien vairāk rodas preses izdevumu un TV raidījumu, kas apspriež privato dzīvi, tā ir mediju spēka demonstrēšana manipulācijas un ietekmes jomā.

Nevienam nav noslēpums, ka masu medijiem piemīt liels spēks un ietekme uz bērnu. Masu mediji savā ziņā ir parādīdzeklis jaunam pasaules redzējumam

- gan pozitīvam, gan negatīvam. Diemžēl ne viss, ko bērns redz, lasa un dzird masu medijos, ir pozitīvs, tādēļ tas ietekmē strauji augošo vardarbību bērnu un pusaudžu vidū. Bērni pieaugušo pasauli arvien mazāk uztver no viņu stāstiemi un liecībām, un gandrīz nemaz caur tiešu atdarināšanu un kopdarbību, bet galvenokārt gan - patēcīties medijiem. Vardarbības novērošana TV it kā "noņem bremzes". Tā nodemonstrē bērniem šādas uzvedības pieļaujamiņu un tādējādi "noņem bremzes" bērna uzvedībai. Bērns tiecas atdarināt arī savā uzvedībā to, ko vērojis TV pārraidēs.

Masu mediji, izmantojot savas iespējas, manipulē ar dažādiem sabiedrības slāniem. Negācijas, skandāli, sensācijas (mediju maize), pārpratumi, konflikti, kas vairo sabiedrības skepsi, neticību, aizdomas, šaubas, bailes un nedrošību. Tie meklē sižetus, kas šokē sabiedrību, neievērojot atainoto cilvēku emocijas. Mediji lielākoties atspoguļo politiku un amatpersonu, nevis "parasto" cilvēku viedokļus, atspoguļo lēmumus, nevis skaidro, kā tas ietekmē cilvēkus.

**Viedokļus uzsklausīja
I.Zinkovska un A.Socka**

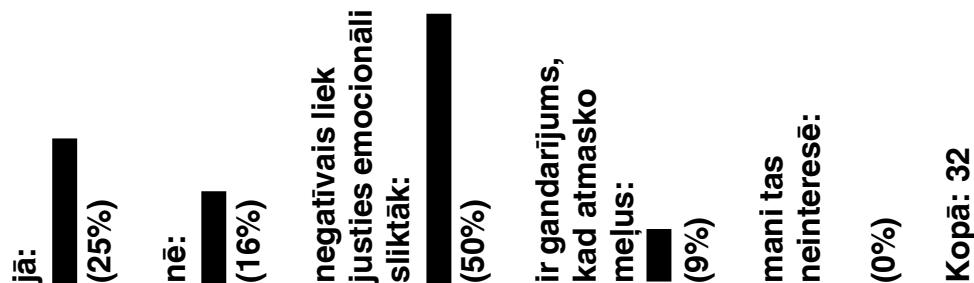
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai mediju sniegtā informācija nozīmīgi ietekmē to, kā cilvēki jūtas?

Kopā: 32

Balvu novada domē

25.februāra lēmumi

Pārņems īpašumā ielas

Apstiprināja Balvu novada autoceļu un to posmu sarakstus ar noteiktām uzturēšanas klasēm 2010.gada vasaras sezonai (no 1.apriļa līdz 31.oktobrim). Visiem novada autoceļiem piešķira D klasi. Tāpat deputāti piekrita pārņemt pašvaldības īpašumā un uzturēšanā valsts nekustamo īpašumu – pilsētā atrodošos valsts autoceļu posmus: Bērzbils iela – 1,5 km; Krasta iela – 0,4 km un Brīvības, Partizānu, Stacijas iela – 3,1 km. Tas nozīmē, ka pašvaldība turpmāk atbildēs par šo ielu, tostarp *kabatu*, uzturēšanu.

Iznomā zemi

Nolēma slēgt ligumu ar Annu Tomaševicu, Vladimиру Frolovu, Sanitu Sineli un Ilzi Liepiņu par pašvaldībai piekrītošo zemes gabalu nomu. A.Tomaševicai iznomās zemes gabalu uz 20 gadiem 0,06 ha platībā Tilžas pagastā; V.Frolovam – uz 10 gadiem 1 ha platībā Viksnas pagastā; S.Sinelei – uz 10 gadiem 0,07 un 0,08 ha platībā Krišānu pagastā; I.Liepiņai – uz 20 gadiem 1 ha platībā Kubulu pagastā.

Piešķir papildus līdzekļus

Projektam "Transporta sistēmas efektivitātes un satiksmes drošības uzlabošana Balvos (Bērzbils ielas posms)" piešķira papildus līdzekļus Ls 3 060 apmērā no neparedzēto izdevumu fonda, jo palielinājies tehniskā projekta darbu apjoms un sadārdzinājušās izmaksas.

Atsakās no pirmpirkuma tiesībām

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz diviem nekustamajiem īpašumiem: "Gundegas ST" Bērzbils pagastā, kas sastāv no 2 zemes gabaliem 72,8 ha platībā, un "Tūjas" Briežuciema pagastā, kas sastāv no zemes gabala 2701 kvadrātmētru platībā, uz kura atrodas dzīvojamā māja ar palīgēkām.

Samazina maksu par izpērkamo zemi

Likumā noteiktā kārtībā (par zemes lietošanas laiku līdz tās pieprasīšanai lietošanā; par nepilngadīgiem bērniem ģimenē; par darba stāžu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā) samazināja maksu par 18% Agra Vancāna izpērkamajai zemei Balvu pagastā.

Apstiprina nolikumus

Deputāti vienbalsīgi apstiprināja Balvu novada pašvaldības "Pansionāts "Balvi", Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku un nepamatoti represēto personu lietu komisijas un Pedagoģiski mediciniskās komisijas nolikumu. Pedagoģiski mediciniskās komisijas uzdevums būs apkopot un analizēt informāciju par bērniem; rekomendēt vecākiem (aizbildņiem) un pedagogiem bērna attīstībai un izglītošanai vispiemērotāko vietu; koordinēt speciālās izglītības pakalpojumu nodrošinājumu novadā; sadarboties ar Valsts komisiju. Komisijā strādās pārvaldes speciālists, speciālais pedagogs, logopēds, psihologs un ārsti (bērnu pediatrs un psihiatrs).

E.Gabranovs

Reportāža

Mūspusē joprojām balto plankumu daudz

Sestdien Viļakas novada senlietu kolecionārs Dzintars Dvinskis "Cirulišos" organizēja kolezionāru saietu, lai ar līdzīgi domājošajiem mainītos ar antkvāriem priekšmetiem. Šādas tikšanās vietējie kolezionāri organizē reizi divos mēnešos. "Topā ir vecas fotogrāfijas, dokumenti un monētas," viņš pastāstīja.

Maina papīra naudu. Kolezionārs Valdis Prancāns no Medņevas pagasta kolēgiem piedāvāja mainīt naudu. Viņš jokoja, ka kolezionēšana ir tāda pati slimība kā zemledus makšķerēšana vai medības. "Ar visām šīm slimībām esmu draugos," viņš piebilda.

Pēta katalogu. Senlietu kolekcijas "Cirulišos" īpašnieks Dzintars Dvinskis un Jānis Gruševs no Viļakas pēta cariskās Krievijas monētu katalogu. Šajā katalogā atrodamas monētas, kas datētas, sākot no 1700. līdz 1917.gadam.

Staigājošā enciklopēdija. Latgales tradicionālā kultūras centra "Latgaļu sāta" pārstāvis Ivars Logins mūspuses ļaudim pazīstams kā cilvēks, kurš vislabāk pārzina vēstures līkločus. Viņš bijušo Balvu rajonu joprojām dēvē par balto plankumu. "Te pētniekiem vēl daudz darba," Ivars nešaubās. Jau pavasarī vēsturnieks atkal plāno doties ekspedīcijā uz Ziemeļlatgali.

Pēta Balvus. Balvenietis Juris Pušpurs uzskata, ka kolezionāram jāizvēlas kāds konkrēts virziens, ko krāt. "Nav nopietni krāt visu pēc kārtas," viņš piebilda. J.Pušpuru interesē Latgales partizānu pulka un Balvu vēsture, kā arī viss, kas saistīts ar Krieviju. "Bet par medaļām man ir sportiska interese," paskaidroja kolezionārs.

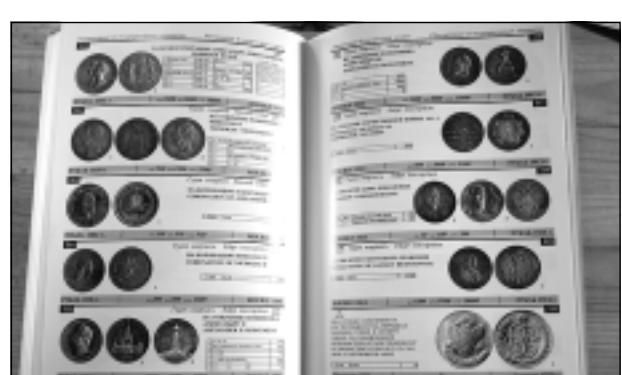

Sudraba monētas. Cieņā ir sudraba monētas, neskaitoties uz to, tas ir cara Nikolaja II rublis, poļu zlots, igauņu krona vai pēckara indiešu rūpija.

Patafons. Dzintara Dvinska kolekcijā ir patafoni. Viens no tiem neierasts un savdabīgs. Kolezionārs lēš, ka tas ražots pērnā gadsimta divdesmitajos gados: "Kad patafonu ierauga skolēni, viņi izbrīnīti jautā, kur tam atrodas skaņas poga un skaļruni, kur jāievieto diskī?"

Pārāk mazas. Lielākajai daļai kolezionāru sakrāts paprāvs skaits vara monētu. Tās viņi labprāt maina, atzīstot, ka daudz vērtīgākas ir sudraba monētas. Jāpiebilst, ka ne vienmēr monētas vērtīgums atkarīgs no tās vecuma.

Kolezionāra rokasgrāmata. Pirms monētu maiņas katrs sevi cienošs kolezionārs izpēta, kāda ir monētu vērtība. To var ātri izdarīt, ieskatoties speciālā katalogā, kur norādīts gan monētas detalizēts apraksts, gan tās vērtība dolāros.

Vērtīgi arī repšiki. Dzintars Dvinskis atzīst, ka kolezionārus interesē arī mūslaiķu naudas banknotes un monētas. Piemēram, kādā starptautiskā katalogā norādīts, ka 500 repšiku vērtība ir 20 dolāri. Tiesa, šai banknotei jābūt ideālai – nelietotai.

No rokas rokā. Kolezionāru saietos maiņas process sit augstu vilni. Piemēram, sestdien jau pirmajās minūtēs Valdis Prancāns simts rubļu naudas banknoti iemainīja pret 1947.-1972.gada jubilejas monētu no Indijas.

E.Gabranova teksts un foto

Trešdienas saruna

Dzīvo ar pretkrīzes plānu

KLINTAI LOČMELEI Baltinavā ir vecāku mājas, un šurp viņa brauc nedēļas nogalēs, lai atgūtu mieru un enerģiju. Vairāk nekā divus gadus viņa studēja un strādāja reizē – bija "Latvijas Vēstneša" portāla LV.LV nozares redaktore. Taču rudenī juta, ka tomēr grūti apvienot pilnu darba slodzi ar intensīvām studijām. Tālab pirms trim mēnešiem dzīve pakārtota tikai akadēmiskai videi. Klinta studē Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas zinātnes doktorantūrā.

-Beidzot esmu pilna laika studente vārda istā nozīmē. Varu visu savu laiku veltīt akadēmiskajam darbam – apmeklēt lekcijas, veikt pētījumus, sagatavot ziņojumus konferencēm un tam-līdzigi. Tā kā divus gadus pirms tam paralēli strādāju vairākos projektos, esmu sev nopelnījusi šādu dzīves ritmu. Man patīk!

Kā sadzīvo ar dižķibeli?

-Smejos, ka iestāšanās doktorantūrā ir mans pretkrizes plāns, jo gan jau kaut kad doktora grāds noderēs. Šis ir istais laiks sevis pilnveidošanai. Pagaidām kopumā no saviem ikdienas ieradumiem atteikties nav nācies. Laikam, kā jau studente, kas apvienoja intensīvas studijas ar ne mazāk intensīvu darbu, nebju paguvusi pierast pie greznas dzīves. Taču dižķibele ir savi labumi. Savā iecienītajā frizētavā Rīgā agrāko 25 latu vietā var saposties par 10 latiem! Tagad var saprast, cik liels uzcenojums bijis pirms tam.

Kāda ir Tava pēdējā labākā veiksme?

-Ko cilvēki vispār uzskata par veiksmi? Dažkārt tiek nepareizi interpretēta nejauša sagādīšanās ar likumsakarīgu ieguldītu darba rezultātu. Piemēram, labi aizstāvi maģistra darbu, un apkārtējie saka: "Kā Tev veicas!" Taču pamatā bijis citīgs darbs: garas stundas bibliotēkā, domāšana, rakstīšana. Lai gan ari šeit bez veiksmes neiztikt. Es drīzāk ikdienā saskatu mazas veiksmītes. Piemēram, joti jāsteidzas, un, stāvot pieturā, uzreiz pienāk trolejbuss. Vai ari - bibliotēkā tieši man palicis pēdējais uz mājām nemamais eksemplārs grāmatai, kas jālasa visam kursam.

Kad man novēl veiksmi, vienmēr cenšos teikt: "Paldies, Tev arī veiksmīgi!" Atceros aktrises Jolandas Suvorovas stāstīto intervīju pēc piedališanās "Eirovizijas" atlasē. Pirms uzstāšanās viņa katram novēlējusi veiksmi. Visi laipni pateikušies, taču neviens to nenovēlējis viņai preti...

Kāds šoziem bijis tālākais izbrauciens?

-Novembra beigās devos uz starptautisko zinātnisko konferenci Viļnā lasīt referātu. Tā bija mana pirmā ārzemju konference, turklāt tas arī bija mans pirmais brauciens ārpus Latvijas vienai pašai! Man, kura var apmaldīties divās priedēs, vienai pašai svešā pilsētā lietainā vakarā ar lielo celojuma somu bija jāiekāpj īstajā trolejbuss, jāizkāpj pareizajā pieturā, jāatrod vienīca, jāsaprotas ar tās administratoru, kurš runāja tikai lietuviski, un no rīta jānokļūst konferencē. Par laimi, viss

Klinta Ločmele.
Viņas atziņa – istā dzīve ir šodien un tagad, nevis pagātnes atmiņas vai sapņos par rītdienu.

Foto - no personīgā arhīva

beidzās labi. Ar šo konferenci saistīs arī kāds paradokss. Dzīvošana bija noorganizēta joti lētā – vienas zvaigznes – vienīca, toties vakariņas ēdām vienā no smalkākajiem Viļnā galvenās ielas restorāniem!

Vai skaties TV šovus?

-Šovi ir daļa no populārās kultūras, tāpēc tos skatos kaut vai akadēmiskos nolūkos. Skatījosi dziedošās ģimenes, korus un tagad arī dejojošās zvaigznes. Cilvēkiem ir nepieciešami svētki! Uzskatu, ka šo pārraižu vērošana nav nekas nosodāms. Ar piebildi – ja vien tie nav vienīgais kultūras produkts, ko cilvēks patērē. Pati esmu muzikāla, tāpēc man patīk dalībniekus salīdzināt, vērtēt un tad dzirdēt žūrijas domas. Šovi dod stimulu rīkoties pašam, iemācīties vai izdarīt ko tādu, ko iepieliek neesi pratis.

Vai, Tavuprāt, darba kolektīvos jāsvin jubileju gadskārtas un kā to darīt?

-Tas taču ir tik jauki – kabinets smaržo pēc ziediem, bet pusdienu kolektīvs apsēžas pie kopīga galda, un, ēdot kūku, vai pēc darba, malkojot šampanieti, pārrunā tematus, kādiem ikdienas steigā parasti nesanāk pievērsties. Šie nelielie svētki briži nav jāuztver kā slogans un lieli tēriņi, jo mēs nedāvinām milzīgas dāvanas. Galvenais ir atcerēšanās, ziedi un izdoma kādai trāpīgai vai miļai dāvaniņai kopīgi no visiem kolēgiem. Portāla kolektīva vienīgajam vīrietim vārda dienā dāvanu papildinājām ar skaistu kartīti - samta kāķa aplikāciju - un ierakstījām "Mūsu vienīgajam runčukam no kaķenītem!".

Kolēgi Inesi vārda dienā suminājām, kolektīvi nodziedot fragmentu no Raimonda Paula dziesmas "Inese".

Ko Tu nekad nevarētu atklāt psihoterapeitam?

-Ja cilvēks devies šādā vizītē, viņam nepieciešama palīdzība, un tai jābalstās uz patiesu informāciju. Es stāstītu visu, cerot, ka viņš ievēros ārsta ētiku un par to neuzzinās viss pagasts!

Vai piekrīti, ka pavasarī ir laba iespēja būtiski mainīt attiecības ar pretējo dzimumu, izdarīt ko neparastāku?

-Nē, mīlestību var izpaust arī visās citās gada dienās, un pārmaiņām laiks ir tad, kad ir iekšēja sajūta to darīt. Tā gan ir, ka vairums dziesmu vēsta par

Baltinavas novada domē

18. februāra sēdes lēmumi

Aicinās zīmēt novada ģerboni

Deputāti nolēma izstrādāt Baltinavas novada ģerboņa nolikumu un izsludināt zīmējumu konkursu par novada ģerboni un logo. Līdz šim Baltinavas pagasta atpazišanas zīme bija zaļais trīslapu ābolīņš.

Par sociālo palīdzību

Nolēma izmaksāt GMI pabalstu septiņām personām 186 latu apmērā. Piešķīra dzīvokļa pabalstu desmit personām 120 latu apmērā. Divām personām piešķīra līdzekļus 6,81 lata apmērā veselības aprūpes nodrošināšanai (medikamentu iegāde bērniem pēc receptēm). Piešķīra vienreizējo pabalstu pasažiņu 15 latu apmērā. Piešķīra vienu mājas aprūpi un vienu personu ievietoja pansionātā "Balvi". Nolēma piešķirt materiālo palīdzību pārtikas iegādei 13 latu apmērā vienai personai - sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējai. Izvērtējot ģimeņu ienākumus, nolēma piešķirt atvieglojumus veselības aprūpē četrām ģimenēm, jo šīs ģimenes pielidzinātas trūcīgās ģimenes statusam.

Apstiprina ziedoju mu tāmi

Apstiprināja Baltinavas vidusskolas ziedoju mu un dāvinājumu līdzekļu tāmi 2010.gadam ar atlīkumu 298 lati.

Par grozījumiem budžetā

Izdarija grozījumus novada domes 2010.gada budžeta ieņēmumu un izdevumu daļā. Budžetā ieņēmumu daļā ienākuši līdzekļi par grants un smilts karjeru nomu - 1464 lati, ko nolēma ieskaitīt izdevumos, izmantojot šos līdzekļus izdevumu segšanai par novada ēkas energoauditu.

Lemj par Atzinības rakstiem

Nolēma pasniegt novada domes Atzinības rakstu grāmatvedei Verai Paļokai par ilggadēju un nevainojamu darbu un Teklai Ločmelei, ilggadējai Baltinavas etnogrāfiskā ansambla dalībnieci, sakarā ar 85 gadu jubileju.

Gatavo defilē programmu

Skolēnu Dziesmu un deju svētkiem gatavojas arī pūtēju orķestri. Orķestri svētkos rādis defilē programmu. Deju soļus šai programmai Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķetrim un Kārsavas Mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestra dalībniekiem, kas bija ieradušies Baltinavā, palīdzēja apgūt Latgales novada horeogrāfe Inese Čača. Baltinavā viesojās arī Dziesmu un deju svētku pūtēju orķestru virsdiriģents Andris Muižnieks.

Palīdz ar padomu. Horeogrāfe Inese Čača Baltinavas un Kārsavas jauniešiem palīdzēja gan ar padomu, gan praktiski.

I.Zinkovska

Redakcijā

Iepazīst redakcijas darbu

Aizvadītajā ceturtīdienā redakcijā ciemojās Balvu Amatniecības vidusskolas 5. un 6.klasses skolēni. Meitenes un zēni izstāgāja kabinetus, iepazīnāja avīzes tapšanas gaitu un redakcijas darbiniekus. Viņus, piemēram, interesēja, kā fotogrāfijas no fotoaparāta nokļūst avīzes lappusēs, kā žurnālisti plāno darbu, lai noteiktajā laikā avīzi varētu sūtīt drukāt. Par to, vai kāds no skolēniem nākotnē izvēlēsies žurnālista vai kāda cita speciālista, kurš strādā redakcijā, profesiju, grūti teikt. Tomēr interese par kādu no profesijām liecina, ka skolēni domā gan par šodien notiekošo, gan arī nākotni.

Foto - A.Kirsanovs

Īsumā

Uzrunā ar krāsainību un pozitīvo starojumu

24.februārī Balvu Valsts ģimnāzijā notika četru novadu vizuālās mākslas olimpiāde "Priekšmetu kompozīcija. Klusa daba". Šogad olimpiādē piedalījās 86 skolēni. 1.-4.klašu bērni gleznoja rotāļlietas fovisma stilā. 5.-6.klašu skolēniem bija sarežģītaks klusās dabas uzstādījums, kuru tie gleznoja tāpat kā mazie bērni fovismā. Katrs skolēns atšķirīgi, pēc savas krāsu izjūtas, formas un proporciju izjūtas veidoja vienotu, harmonisku kompozīciju. Šie darbi skatītāju uzrunāja ar savu krāsainību un pozitīvo starojumu. 7.-8.klašu skolēni strādāja kubisma stilā. Klusās dabas priekšmeti bija jāvienkāršo, jāgeometrizē, objekti jāattēlo kā geometrisku elementu un liniju savienojums. 9.-12.klašu skolēni pierādīja sevi kā surrealisti, spējot atlāt sakārības starp lietām, attēlot kompozīcionali iespējamās un iedomātās lietu pārvērtības - metamorfozes. Skolēnu darbus vērtēja žūrijas komisija septiņu cilvēku sastāvā. Katrs no viņiem individuāli izvērtēja bērnu darbus 10 punktu skalā. Darbi bija kodēti. Tas veicina objektivitāti, godīgumu darbu vērtēšanā. Uz Valsts vizuālās mākslas olimpiādi, kas notiks 16.aprīlī Rīgā, izvirzīja divas skolnieces - Aigu Boldāni no Baltinavas vidusskolas un Madaru Biezo no Balvu Amatniecības vidusskolas.

Baltinavas meitenes – otrs Latgales reģiona

24.februārī Baltinavas vidusskolas sporta hallē norisinājās Latgales reģiona basketbola sacensības A grupas meitenēm. Turnīrā piedalījās 4 komandas. Mājinieces sīvā cīņā divas spēles pēc kārtas uzvarēja komandas no Līvāniem un Rēzeknes, tomēr finālpēle piekāpās meistarīgajām daugavpiliēm un ieņēma godpilno 2.vietu. Tik augstu rezultātu meitenes varēja sasniegt, pateicoties trenera Gunta Kukoja ieguldītajam darbam, kā arī vietējiem līdzjutējiem, kuri meitenēm palīdzēja parādīt savu labāko sniegumu.

Skolēni eksperimentē

23. februārī Balvu Valsts ģimnāzijā notika Balvu novada jauno vides pētnieku konkurss "Skolēni eksperimentē". Ar to aizsākās X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku vides izglītības projekta "Zaļais kods" pasākumu cikls. Šī konkursa mērķis bija skolēnu aktīva līdzdalība apkārtējās vides izzināšanā un saudzēšanā, kā arī skolēnu pētnieciskās darbības popularizēšana.

Balvu Valsts ģimnāziju pārstāvēja Kevins Penners un Guntars Pužulis, Stacijas pamatskolu – Sintija Pitkeviča. Ar padomu, gatavojoties konkursam, skolēnus atbalstīja skolotājas Valentīna Pužule un Gunīta Pugeja.

Konkursanti prezentēja pētījumus un novērojumus. Guntars Pužulis demonstrēja praktiskus eksperimentus ar dažādu sāļu kristāliem un parādīja, kādu īaunumu ūdensvadiem un siltuma apgādes sistēmām nodara iežos uzkrājušies minerālsāļi. Kevins Penners pārliecinoši demonstrēja magnētiskā laukā īpašības. Savukārt visjaunākā konkursa dalībniece Sintija Pitkeviča iepazīstināja ar atspirdzinošā dzēriena 'kokakolas' jedarbību un tās ietekmi uz veselību. Dalībniekus vērtēja žūrija, kuras sastāvā bija bioloģijas un ķīmijas skolotāji. Visu dalībnieku sniegumu žūrija novērtēja atzinīgi un izlēma šos jauniešus apvienot vienā komandā, kas 2010. gada 13. martā pārstāvēs Balvu novadu Rīgas vides pētnieku noslēguma forumā.

Nepalaid garām

Nāc uz žurnālistu skolu!

Gaidām visus "Jauno žurnālistu skolas" dalībniekus ceturtdien, 4.martā pulksten 15.30 uz kārtējo tikšanos redakcijas telpās. Līdzi īemiet pildspalvu un ideju par tēmu, kas vēl nav pētīta un atspoguļota skolēnu vidū! Sīkāka informācija pa tālrundi 64522126 (Skaidrite Gugāne).

Piesakies stipendijai

No 1. līdz 22.martam 12.klasses abiturientiem, topošajiem Latvijas Universitātes studentiem, iespējams pieteikties Latvijas Universitātes fonda programmai "Ceļamaize 2010 un M.M. V. Petkevičs piemiņas stipendija", aizpildot anketu mājas lapā www.fonds.lv. Stipendija paredzēta perspektīviem un zinātķariem topošajiem studentiem, kuriem ir nepietiekams finansējums studiju nodrošināšanai, bet kuri ir sabiedriski aktīvi un centīgi mācībās. Stipendijas apjoms ir 150 lati mēnesī 10 akadēmiskos mēnešus.

Topošie absolventi

Foto - A.Kirsanovs

Balvu Amatniecības vidusskolas 12.c klase. Šogad Balvu Amatniecības vidusskolu absolēvē četrpadsmit 12.c klasses skolēni. Kolektīvs izveidojies no Balvu, Rugāju, Alūksnes un Lubānas jauniešiem. Paralēli vispārizglītojošai vidusskolas programmai, zellā diplomi plāno iegūt **Vismants Skrabis, Uldis Akaševs, Ingus Peļņa un Oskars Jermacāns**. Šiem puišiem piemīt laba humora izjūta, viņi piekopj aktīvu un sportisku dzīvesveidu. **Guna Springe, Ramona Volāne, Kristine Kuļgašova un Ilva Jansone** ir atraktīvas, atklātas, izpalīdzīgas meitenes, aktīvi piedalās dažādos sabiedriskos pasākumos, gatavo tērpus skolas rīkotajām modes skatēm. Par savu nākotni pārliecinātas ir **Sabine Stūrstepla, Eliņa Driķe un Anda Bēziņa**, kuras pa dzīvi iet pārliecināši un ar smaidu, ir apveltītas ar originālu stila izjūtu. **Diāna Andrejeva, Kristine Sprudzāne, Katrina Besčerevnh** ir meitenes, kuras nebaidās no dzīves grūtībām, ir mierīgas, neatkarīgas, ar savu 'es'. Aiz katra šoreiz palicis klases dzīves organizētājs, dziedošais, jaunrais un atraktīvais klases audzinātājs **Edgars Kamenders**.

Konkurss

Gūst pirmos panākumus konkursā "eXperiments"

185 Latvijas skolu komandu konkurencē neklātieš kārtā noskaidrota koncerna "Latvenergo" rīkotā skolēnu erudīcijas konkursa "eXperiments" 21 spēcīgākā komanda, kas turpinās cīņu televīzijā. Par uzvarētāja lauriem televīzijā cīnīsies arī Balvu Valsts ģimnāzijas "Kristāli".

Vairāku nedēļu garumā jaunieši no visu Latvijas novadu skolām zināšanas un erudīciju pārbaudiņa konkursa mājas lapā, atbildot uz dažādiem testa jautājumiem un risinot uzdevumus. Šogad konkursa dalībnieki pievērsās tēmai "Zaļš dzīvesveids". Pirmajā kārtā uzvarējušas komandas, kuru vidū ir arī balvenieši, tagad cītīgi gatavojas sacensībām televīzijā. Uzvarētāji iegūs vērtīgu balvu – godam pelnītu celoņumu uz vēstures un arhitektonisko vērtību pārbagāto Turcijas Vidusjūras piekrasti. Konkursa dalībniekus gaida arī citas balvas, ko sarūpējuši vietējie uzņēmēji. Televīzijas spēles būs skatāmas LTV 7 ēterā aprīļa un maija ceturtienās, ar atkārtojumiem svētdienās.

Katamarānu veido no pudefēm

Komandā "Kristāli" darbojas Balvu Valsts ģimnāzijas 8.klases skolēni Kevins Penners, Mārtiņš Pundurs, Armands Usins, Juris Kašs un komandas kapteine Laura Gercāne. Komandas konsultante ir fizikas skolotāja Marija Bleive.

Tā kā pasaulei joprojām meklē labākos veidus, kā pārstrādāt un lietderīgi izmantot otrreizējās izejvielas, komandas "Kristāli" dalībnieki nolēma no tām izgatavot katamarānu. Savu projektu viņi nosauca "Vienoti tālajai ritdienai". "Jau vasarā kopā ar vectēvu izdomājām no tukšām, nevajadzīgām plastmasas pudefēm, dēļiem un vectēva šķūni atrastām velosipēda rezerves daļām izveidot praktiski pielietojamu ūdens katamarānu, ko var izmantot gan zvejā, gan aktivā atpūtā. Uz priekšu tas pārvietojas ar koka lāpstiņu palīdzību, kuras griež ar velosipēda pedāļiem," par idejas rašanos stāsta Kevins Penners. Šāds katamarāns pilnībā atbilst konkursa

Foto - no personīgā arhīva

No sadzīves atkritumiem darināts katamarāns. Uz divus metrus garā un metru platā katamarāna vienlaikus var atrasties divi cilvēki. Tā izgatavošanai izmantotas 100 plastmasas pudefēles, kas sastiprinātas ar auklu. Ar šo peldierīci tās autori gatavojas vizināties pa Balvu un Pērkonu ezeriem, bet par palīdzību katamarāna izgatavošanā komandas "Kristāli" dalībnieki pateicīgi tehniskajam konsultantam Staņislavam Kurtišam.

devīze "Otrā elpa", jo ir dabai draudzīgs, bez motora un būvēts no otrreizējās pārstrādes materiāliem.

Konkursa neklāties daļa izturēta, priekšā vēl izšķirošās cīņas televīzijas kārtā, tādēļ novēlam Balvu jauniešiem ne pūkas, ne asakas!

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

EINĀRS ALPE, evaņģēliski luteriskās baznīcas Daugavpils diecēzes bīskaps

Lai atnāktu pavasaris, lai zālei būtu kur izspraukties un pirmajiem pavasara ziediem uzziedēt, ir jānokūst visam sniegam. Zinām, ka sniegs uzsnieg balts, bet kūst pelēks un netīrs. Ľoti līdzīgi ir ar cilvēku. Lai varētu piedzīvot augšāmcelšanos, dzīvību un Lieldienas, Dievam mūs no ļoti daudz kā jāattira. Tāpēc ir dots gavēņa laiks, lai Dievs mūs varētu padarīt labākus. Sakām, ka gavēņa laiks ir grūts, tajā īaujam Dievam darīt ar sevi visu, ko Viņš vēlas. Esam ceļā uz augšāmcelšanos. Un ātrāk zāli neieraudzīsim, kā pēc sniega nokušanas.

Cilvēks šajā pasaulei ienāk kā mazs, nevarīgs bērns. Dzīvē viņam nāk klāt daudzas lietas, kas sasmērē dvēseli. Gavēņa laiks svarīgs, lai piedzīvotu grēku nomazgāšanu.

Aktuāli

Gavēt, lai garīgi pilnveidotos

Kopš 17.februāra dzīvojam Lielā gavēņa laikā, kas ilgs līdz Lieldienām (4.aprīlim). Kas raksturīgs Lieļajam gavēnim, vai tas ir tikai nosaukums, vai arī kas vairāk? Atbildi uz šo jautājumu meklējām sarunās ar priesteriem un cilvēkiem, kuri viņos ieklausās.

Kāds priesteris, skaidrojot Lielā gavēņa būtību, ikmēneša izdevumā "Mieram tuvu", atzīst, ka mēs ikviens esam ceļā pie Dieva. Kristietībā patiešām ir daudz jautājumu, uz kuriem šajā dzīvē nav iespējams atbildēt. Baznīca nemāca, ka tad, ja būsi labs katolis, visas tavas problēmas atrisināsies. Ne tikai gavēņa laiku, bet visu kristieša dzīvi raksturo tas, ka bieži jāiet cauri grūtībām, jārēķinās ar tuvāko vājībām, nesaprātni, varbūt pat naidu. Un tomēr labāk palikt neapmierinātam šajā dzīvē, bet iegūt Debesu valstību, nekā šeit piepildīt visas vēlmes, bet pazaudet Dievu.

Lūgšana aizkustina sirdi

Šķiet, ka Lielais gavēnis ir neliela apstāšanās pirms Lieldienām, kas aicina mūs padomāt par mūžīgām un nezūdošām vērtībām. Šajās dienās dievnamos ticīgie jaudis iet Krustaceju, ar lūgšanām un pārdomām iziet to ceļu, ko gāja Kristus. Emīlija Bondare no Augustovas Romas katoļu draudzes stāsta, ka Krustaceju iet katru gadu. Tās lūgšanas un notikumi, ko piemin, viņu aizkustina līdz sirds dziļumiem. Šajā gavēnā laikā baznīcā Krustaceju ticīgie gāja divas reizes, svētdien pirms dievkalpojuma ies atkal. Tas vieno kristiešus, palīdz labāk izprast un sagatavoties Lieldienu notikumam. "Cenšos ievērot arī gavēni," saka Emīlija.

Atrast laiku Dievam

Kupravas Romas katoļu draudzes prāvests Fēlikss Šnevejs skaidro, ka gavēni atsakāmies no atļautām lietām. Kāpēc atteikties no gaļas ēdiem piektdienas? Tāpēc, ka piektdienas Kristus nomira uz krusta. Viņš nesa par mums vislielāko upuri. Ar atteikšanos no gaļas mēs veltām nelielu upuri Dievam. "Baznīca gavēni aicina būt klusākiem un mierīgākiem, mazāk runāt un aizrauties ar pasaulgām lietām, bet izbrīvēt laiku Dievam. Ne vispār izslēgt

televizoru un skatīties griestos, bet izbrīvēt stundas vai minūtes, lai palasītu garīgo literatūru. Šis laiks domāts vairāk garīgai sevis pilnveidošanai," uzsver prāvests F.Šnevejs.

Ievēro gavēni pirmo reizi

Balveniete Lāsma Pundure līdz šim gavēni neievēroja, bet šogad to izlēma darīt. "Tas man ir kas jauns. Vispirms aizvadītā gada nogalē iesaistījos gavēnu lūgšanu kēdītē. Tur mēs gavējām vairāki cilvēki (dzērām ūdeni, apēdām šķēlīti maizes un lūdzāmies). Katrs vienu vai divas dienas nedēļā gavēja savā nodomā. Mans nodoms, piemēram, bija tuvinieku veselība. Un varu teikt, ka nodoms piepildījās.

Lūgšanām un gavēnim ir spēks," stāsta Lāsma. Tas viņu pamudināja ievērot arī Lieļo gavēni. Lāsmai vārds 'gavēnis' nesaistās tikai ar gaļas neēšanu, bet arī ar sevis iekšēju sakārtošanu. Viņa uzsver, ka tas ir labs laiks, lai izprastu draugus un tuviniekus. Daudzi, iespējams, šajā dzīvē ir nomaldījušies vai apjukuši, jācenšas viņus saprast un jāpalīdz. No gaļas, uzskata Lāsma, var atteikties arī bez gavēna. Bet gavējot vēlam atteikties, piemēram, no televīzijas skatīšanās vai datora izmantošanas. Gavēni ievēro vairāki Lāsmas draugi, kas arī ir viens no pamudinājumiem šo laiku pavadīt mazliet citādi, nekā ierasts. "Pirmais gadu esmu noskaņojusies iet svētceļojumā uz Aglonu. Un gavēšana ir kā neliela sagatavošanās svētceļojumā iešanai. Aizvadītājā gadā svētceļojumā gāja mana mamma, iet mani draugi, iešu arī es," stāsta Lāsma.

Gavēni nosaka sadzīves apstākļi

Aina Korkla no Krišjāniem nav no uzcītīgiem gavētājiem, taču Lieļajā piektdienā gan cenšas gavēt. Viņa uzskata, ka, raugoties no garīgā viedokļa, tas, ko baznīca liek ievērot, nāk par labu cilvēkiem. Tikai ir jautājums, cik mēs paši esam stipri un gatavi to darīt? Par to, ka gavēņa laikā cilvēki velta laiku

sevis iekšējai sakārtošanai, Aina saka: "Pārdomas par sevi un savu rīcību ir neatņemama dzīves sastāvdaļa ikviešam, neatkarīgi no tā, ir vai nav gavēnis. Atturēšanās ir laba lieta un palīdz rakstura audzināšanā, ja sadzīves apstākļi pārticīgi. Tad tiešām var domāt par to, kā atturēties no gaļas ēdiem, lai attiritu organismu." Domājot par izklaidēm, Aina uzskata, ka nez vai tā būs gavēšana, ja cilvēks šo laiku atturēsies no izklaidēm, jo tās jau ir nogurdinājušas. Nez vai vajadzētu lepoties, ka vari atteikties no tā, kas tev apnicis. Aina vēlas pievērst uzmanību dzīvei saistībā ar krīzi, kad daudziem ikdienā ir viens vienīgs gavēnis, nepārtraukti domājot, no kā atteikties, lai savilktu galus. Uz atteikšanos no gaļas ēdiem, ja mājās galā no pašu audzēta rukša atrodas saldētavā, viņa skatās citādi. Kāpēc būtu jātērē nauda un jāpērk cits ēdiens, ja naudas pietiek tikai maizei? Tad jau tā būtu nevajadzīga izķērdība. Ir cilvēki, kuriem nav arī saldētavas, kuri spiesti dzīvot bez normāliem ikmēneša ienākumiem un pilnvertīga uztura ikdienā. Pēc pieredzes un dzīvē redzēta Aina var apgalvot, ka lielai daļai cilvēku vienīgā diena mēnesī, kad negavē, ir pabalsta saņemšanas diena. Ar izklaidēm, viņasprāt, ir tāpat. Ja, piemēram, dzimšanas diena iekrīt gavēņa laikā, vai tad jāatsakās to svinēt? Nebūti grūti gavēt (ēdienu ziņā) vasarā, jo tad bagātīgi pieejamas dārza veltes. "Katram ir savī kritēriji, pēc kā dzīvot, un tie viņam šķiet pareizi tāpēc, ka tos nosaka cilvēka sadzīves apstākļi," uzsver Aina.

Gavēt nozīmē atteikties

Baptistu draudzēs, - stāsta Tilžas baptistu draudzes mācītājs Kaspars Donis, netiek reglamentēts, ka pirms Lieldienām jāievēro gavēņa laiks. "Gavēt, protams, ieteicams jebkuram cilvēkam, išķēlīgi domājot par Lieldienām, kas tuvojas. Bet tā noteikti nav tikai gaļas neēšana," uzsver mācītājs. Tā ir atteikšanās no kaut kā, kas mūs ikdienā kalpina, aizņem mūsu laiku, bez kā mēs varētu iztikt. Tā, piemēram, varētu būt televīzija vai datorspēles.

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS:

Balvos – 7.martā 8.00 un 11.00; 14.martā 8.00 un 11.00; 19.martā – svētā Jāzepa un gavēņa re kolekciju 1.dienā – 7.00, 11.00 un 18.00; 20.martā – re kolekciju 2.dienā – 8.00, 11.00 un 18.00; 21.martā – re kolekciju noslēguma dienā – 8.00 un 11.00; 25.martā – Kristus pasludināšanas svētkos – 7.00 un 11.00; 28.martā – Pūpolu svētdienā – 8.00 un 11.00.

(Krusta ceļš piektdienās pulksten 18.00).

Sakrālās kultūras centrā piektdienās 19.00 "Evanģēlija gaisma" (Svēto Rakstu skaidrojums), sestdienās no 9.00 līdz 12.00 ticības mācība bērniem un pieaugušajiem.

Pansionātā – 7.martā 14.00. (Krusta ceļš piektdienās pulksten 15.00).

Vilksnā – 14.martā 14.00.

Sprogās – 28.martā 14.00.

Tilžā – 5.martā 7.30; 7.martā 10.00 (adorācija) un 12.00 (procesija un rūgtās asaras); 10.martā sākas novenna svētā Jāzepa godam; 14.martā 12.00; 19.martā – svētā Jāzepa svētkos – 12.00; 21.martā 12.00; 25.martā – Dievmātes pasludināšanas svētkos – 10.00; (25., 26. un 27. martā re kolekcijas, sākums 10.00); 28.martā – Pūpolu svētdienā – 10.00.

Rugājos – 7.martā 15.00; 14.martā 15.00; 21.martā 15.00; 28.martā – Pūpolu svētdienā – 15.00.

Vectilžā – 5.martā 8.30.

Bēržos – 7.martā 10.00; 10.martā 17.00 (sākas novenna svētā Jāzepa godam); 14.martā 10.00; 19.martā – svētā Jāzepa svētkos – 10.00 (šajā dienā atļauts lietot gaļas ēdienu); 21.martā 10.00; 25.martā – Kunga pasludināšanas svētkos – 10.00; 28.martā – Pūpolu svētdienā – 10.00.

Augustovā – 7.martā 12.00; 19.martā – svētā Jāzepa svētkos – 12.00; 21.martā 12.00; 28.martā – Pūpolu svētdienā – 12.00.

Skujetniekos – 6.martā 12.00; 18.martā 12.00; 27.martā 12.00.

Krišjānos – 14.martā 13.00; 19.martā – svētā Jāzepa svētkos – 15.00; 28.martā – Pūpolu svētdienā – 15.00.

Baltinavā – darbdienās 8.00 un 18.00; svētdienās 11.00.

Šķilbēnos – svētdienās 14.30.

Vilakā – darbdienās 8.00; svētdienās 9.00 un 11.00.

Kupravā – svētdienās 14.00.

Liepnā – svētdienās 12.00.

Zīguros – sestdienās 15.00.

EVANĢĒLISKI LUTERISKĀJĀS DRAUDZĒS:

Balvos – 7.martā 10.00; 14.martā 16.00; 21.martā 10.00; 28.martā Pūpolu svētdienas ģimeņu dievkalpojums 10.00.

Tilžā – 13.martā 11.00 (bez dievgalda); 28.martā Pūpolu svētdienas dievkalpojums 12.00.

Vilakā – 14.martā 11.00; 28.martā Pūpolu svētdienas dievkalpojums 17.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS:

Baltinavā – 6.martā 9.00; 28.martā – Kunga ienāšanas Jeruzalemē dienā – 9.00.

Tilžā – 13.martā 9.00.

Rugājos – 20.martā 9.00.

Šķilbēnos – 27.martā – Lācara sestdienā – 9.00.

Aicinājums

Sāksies lesvētes nodarbības

Balvu evaņģēliski luteriskā draudze aicina visus interesentus svētdien, 7.martā pulksten 10 Balvu luterāņu baznīcā uz lesvētes mācības kursa sākumu. Lesvētes nodarbību mērķis ir iepazīstināt ar svarīgajiem kristietības principiem, lai ikviens klausītājs varētu izšķirties par savām attiecībām ar Dievu. Topošie draudzes locekļi var uzzināt būtiskāko par kristīgo ticību, tuvāk iepazīt Dievu, luterisko mācību un savu nākamo draudzi. Nodarbības vadīs mācītājs Mārtiņš Vaickovskis. Pēc veiksmīgas kursa pabeigšanas notiks Kristības un lesvētības draudzes svētdienas dievkalpojumā, tā ir svinīga uzņemšana draudzē un nozīmīgs notikums katra cilvēka dzīvē. Papildus informācija pie mācītāja Mārtiņa Vaickovska, tālr. 26311959.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Fotomirkli

Godina gara mantas glabātāju jubilejā

Aizvadītajā sestdienā Viļakas kultūras namā notika Rutas Cibules jubilejas svēnības. Šobrīd viņa ir Balvu Centrālās bibliotēkas direktore, un šīs bibliotēkas izveidotajā reģionālajā kultūrvēstures datu bāzē par Ruti Cibuli uzzinām, ka viņa ir arī apmēram desmit lielu kultūras projektu vadītāja: 1999.gadā - jauniešu folkloras nometne "Balkāni '99"; 2001.gadā - "Tradicionālās kultūras pārmantojamība Ziemeļlatgalē"; "Mēslu talka Ziemeļlatgalē"; 2003. - 2004.gads - "Maija dziedājumi Ziemeļlatgalē"; 2005.gadā - "Tradicionālās dziedāšanas meistardarbīca"; 2006.gadā - "Pirmais Latgales pianistu konkurss"; 2007.gadā - "Nemateriāla kultūras mantojuma pārmantošanas un aktivitāšu veicināšanas programma Ziemeļlatgale"; 2008.gadā - "Nemateriāla kultūras mantojuma izglītības veicināšana Ziemeļlatgale". 1987.gadā Ruta saņēm II Vissavienības tautas mākslas festivāla laureāta medaļu. 2002. un 2007.gadā viņa kļūst par Lielās Folkloras gada balvas laureāti izglītības veicināšanā. Ar 2007.gada 15. marta Ordeņu kapitula lēmumu par nopelnīem Latvijas valsts labā Ruta Cibule iecelta par Atzinības krusta kavalieri, piešķirot V šķiras Atzinības krustu, apbalvota arī ar Balvu pilsētas Atzinības rakstu.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar "Rekavas dzintara" dziedātāju Dzintaru Čerbakovu. Viņš kopā ar folkloras kopas dziedātājiem bija tas cilvēks, kurus parasti sauc par vakara vadītājiem, un ar šo uzdevumu tika galā lieliski.

Foto - no personīgā arhīva

Sveic kultūras darbinieki. Ruta Cibule, ilgus gadus vadot Balvu rajona padomes kultūras nodaļu, izglītoja arī savus klubu un tautas namu vadītājus, par ko viņi jubilejas reizē teica Rutai paldies.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar profesoru Juri Karlsonu. "Ruta ir mūsu tautas gara mantas glabātāja. Viņai piemīt spēja dzīli just, izprast lietas un arī izdarīt. Ruta ar savu dvēseles atslēgu man atklāja Latgali," šādus vārdus jubilārei veltīja komponists, Nemateriāla kultūras mantojuma valsts aģentūras direktors Juris Karlsons un pasniedza viņai Atzinības rakstu.

Viļakas novadā

Atver un dāvina zinātnisku grāmatu

26.februāri Viļakas kultūras namā notika etnomuzikoloģes Andas Beitānes monogrāfijas "Vēlinās izcelsmes vokālā daudzbalsība latviešu tradicionālajā mūzikā" atvēršanas svētki.

Vokālā daudzbalsība latviešu tradicionālajā mūzikā pētīta Medņevā, Rekavā, Šķilbēnos, Upītē, Baltinavā un Briežuciemā. Zinatniskaja izdevumā ir 448 lappuses, un kopā ar grāmatu izdoti 3 kompaktdiski, kuros vokālā daudzbalsība ierakstīta no divdesmitā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem līdz mūsdienām. Jau rakstījām, ka Viļakas novada domes speciāliste kultūras jautājumos Ruta Cibule un Upītes kultūrvēstures muzeja vadītājs Antons Slišāns piedalījās Andas Beitānes grāmatas atvēršanas svētkos Rigā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā. Uz grāmatas atvēršanas svētkiem Viļakā bija ieradušies tie mūsu etnogrāfiskie ansamblji, kuru dziedājums dokumentēts un pētīts daudzu gadu garumā.

Andas Beitānes monogrāfija "Vēlinās izcelsmes vokālā daudzbalsība latviešu tradicionālajā mūzikā" aizsāk Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta sēriju "Studia humanitarica". Sērija veidota, lai gādātu, ka Latvijas akadēmiskajā aprēte nonāk pētījumi, kas tapuši uz agrāk izstrādātu disertāciju pamata un kuru autori ieguvuši doktora grādu humanitārajās zinātnēs. Grāmatā publicētais pētījums ir pirmais darbs, kas veltīts latviešu vēlinās izcelsmes vokālās daudzbalsības izpētei dokumentācijas un pētniecības vēstures kontekstā. Tas apkopo vairāku gadu (1992.-2009.) rūpīgu lauka pētījumu un teorētisku studiju rezultātus, kas, ietverot visu šajā tematikā līdz šim paveikto, sniedz jaunu, sakārtotu skatu uz vēlinās izcelsmes vokālo daudzbalsību Latvijā, tās detalizētu tipoloģiju, kā arī sīkas, izsmēlošas, uz lauka pētījumiem balstītas konkrētu gadījumu analizes un aprakstus. Grāmatas teorētiskajā daļā raksturota un analizēta latviešu vokālās daudzbalsības izpētes gaita un problemātika, kā arī sniegs ieskats pasaules tradicionālās mūzikas daudzbalsības pētniecības vēsturē, akcentējot sistematizācijas un metodoloģijas aspektus. Empīriskā pētījuma gaitā apgūtas jaunas, latviešu zinātniskajā literatūrā līdz šim nepētītās daudzbalsības formas, kā arī, pamatojoties gan uz publicētajiem, gan arhīvu materiāliem un lauka pētījumu rezultātiem, apkopoti un sistematizēti visi līdz šim dokumentētie latviešu vēlinās izcelsmes vokālās daudzbalsības tipi, to izplatība un dokumentācijas vēsture.

Pētniecisko analīzi papildina plašs ilustratīvais materiāls – mūzikas piemēru nošu pielikumi un dziedājumu digitāli ieskaņojumi. Trījos kompaktdiskos apkopotais mūzikas materiāls, kas veidots kā līdz šim Ziemeļlatgalē ierakstos fiksētās vokālās daudzbalsības ar solo augšējo pavadbalsi izlase, atklāj šo daudzbalsības veidu visā tā lokālo versiju daudzveidībā. Kompaktdiskos iekļauti unikāli ieskaņojumi, kas dokumentēti laikā no 1971. līdz 2000. gadam un līdz šim nav publicēti. Grāmata adresēta ne tikai zinātniekim un studentiem. Šeit apkopotais plašais mūzikas materiāls gan audio, gan nošu formātā būs noderīgs arī tradicionālās mūzikas praktiķiem un visiem, kurus interesē latviešu tradicionālā mūzika.

"Tas ir unikāls gadījums, kad iznāk zinātnisks pētījums tieši par Ziemeļlatgales ipatnējo, daudzbalsīgo dziedājumu. Mēs dziedot pat nebūjām pievērsuši uzmanību, bet Anda Beitāne atklāja, ka ir tāda dziedāšana ar pusbalss pacelšanu, kas raksturīga tikai mūsu novadam. Anda Beitāne uz Latgali brauc jau gadus desmit. Atceros, kā es Mārtiņam Boiko teicu, ka diez vai tāda sīka meitenīte, kura viņam toreiz bija atbraukusi lidzi kā studente, varētu paveikt. Taču es biju patikami kļūdījies, un Andai Beitānei pietika drosmes un mīlestības saprast šī darba unikalitāti un vērtīgumu," stāsta Antons Slišāns. Viņš piebilst, ka uzticējis zinātnieci arī savus un Miķeļu Jermacānu 1971.gada ierakstus, un arī tie izmantoti grāmatā.

"Ja kādreiz notikuši tā, ka vairs nav neviens, (pasarg, Dievs!) kas prot nodziedāt senos *bolsus*, pietiku izstudēt

Foto - no personīgā arhīva

Etnomuzikoloģe Andra Beitāne. Viņa lepojas, ka pazīst mūsu unikālos dziedātājus, un kopdarbs tagad redzams grāmatā "Vēlinās izcelsmes vokālā daudzbalsība latviešu tradicionālajā mūzikā".

Foto - no personīgā arhīva

Antons Slišāns sveic Andu Beitāni. Viļakā ieradās arī Upītes jauniešu folkloras kopa un Upītes etnogrāfiskais ansamblis.

Foto - no personīgā arhīva

Medņevas sievas. Medņevā dzied gan etnogrāfiskā ansambla sievas, gan folkloras kopa "Egle". Ja etnogrāfiskais ansamblis darbojas jau vairāk nekā divus gadus desmitus, tad "Egle" dzied un pārmonto sievu bagātību tikai divus gadus.

Šo monogrāfiju, un senais slānis atkal būtu uzcelts saulītē. Milzigs, nopietns pētniecisks darbs muzikoloģijā, etnoloģijā, folkloristikā. Cik fantastiski bagāts ir mūsu Ziemeļlatgales kultūras mantojums! Paldies Andai par iespēju parādīt šo bagātību visai Latvijai un varbūt arī aiz tās robežām," saka folkloras kopas "Egle" vadītāja Ināra Sokirka.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Aktuāli

Iestājas par Pazlaugas akmeni

Remontējot Viļakas – Kārsavas ceļa posmu Baltinavas novadā, *ceļinieki* uzraka lielu akmeni. Lai ceļa remontu varētu sekmīgi pabeigt, milzu akmeni nepieciešams vai nu pārvietot, vai saspridzināt. Cilvēki, kuri pēta tautas vēsturi, kultūru un ar to saistītos dabas piemineklis, ir pret akmens iznīcīnāšanu. Viņi uzskata - Pazlaugas dižakmenim būt!

Ar iesniegumu par Valsts nozīmes dabas pieminekļa statusa piešķiršanu Pazlaugas akmenim Dabas aizsardzības pārvalde griezies sabiedriskās organizācijas, Latgales tradicionālās kultūras centra "Latgolas sāta" pārstāvis IVARS LOGINS. Viņš uzskata, ka akmens izmēri 3,8 x 2,5 x 2 metri ļauj tam pretendēt uz dižakmens statusu. Pēc Latvijas Universitātes Matemātikas fakultātes pasniegdzēja Jāņa Cepīša aprēķiniem, akmens esot aptuveni 11 kubikmetrus liels. Ja ģeoloģiskā objekta izmērs ir desmit kubikmetri virs zemes, tā jau ir robeža, no kurās sākot akmens var pretendēt uz valsts nozīmes dabas pieminekļa statusu. I.Logins stāsta: "Kad sāka remontēt ceļu un uzraka akmeni, no sākuma nebija skaidrības, kas un kā. Neviens īsti neapzinājis ne akmens ģeoloģisko, ne vēsturisko vērtību. Akmens šķita nevērtīgs. Lai tas netraucētu turpmākajos ceļa remonta darbos, *ceļinieki*, saskaņojot šo jautājumu ar pašvaldību, akmeni nolēma saspridzināt. Mani par šo situāciju informēja novadnieks Ēriks Kašs, kurš kopš skolas gadiem vācis nostāstus par akmeņiem un izveidojis akmeņu kolekciju savās mājās. Arī pats kopā ar dabas pētnieku Gunti Enīnu esmu piedalījies dižkoku uzmērīšanas ekspedīcijās Balvu rajonā, apsekojis lielākos akmeņus, vācis nostāstus. Tādēļ nolēmu iesaistīties šajā lietā un informēt par to sabiedrību, jo tikai tā iespējams virzīt procesu par labu akmenim. Būtu ņēl, ja šo vēstures liecību novads zaudētu."

Iespējamais ziedoju mu akmens

Tagadējais Tilžas pagasta iedzīvotājs ĒRIKS KAŠS septiņdesmito gadu beigās un astoņdesmito gadu sākumā vasaras brīvlaikos vāca nostāstus par senām kulta vietām, raganām, burvēm, zāļu tantiņām Balvu un Ludzas rajonos. Aptaujājot ļoti daudz gados vecus cilvēkus, tie viņam stāstīja par seniem laikiem, ko viņi bija dzirdejuši no saviem vecākiem paaudžu paaudzēs. Par senām apmetnēm, pilskalniem, svētvietām, svētajiem kokiem, akmeņiem un avotiem. Viņš raksta: "Visvairāk man stāstīja par Motrīnes dievēkli, zelta priedi. Arī par Pazlaugas ziedoju mu akmeni, kas atrodas iepretim vecajam parkam upes malā un kuru, būvējot Baltinavas - Kārsavas ceļu, apbēra ar zemi. Mani pat aizveda un parādīja, kurā vietā tas atrodas. Kad akmeni meģinājuši novēl malā, tantiņas *ceļiniekim* rādījušas dūres un teikušas, ka nevienam tas labūm neiešot, ka uz ceļa notiks nelaimes."

Kāda gados veca sieviete Ē.Kāšam pastāstījusi, ka ciema upes krastā atradies liels akmens, uz kura senos laikos likuši ziedojušus. Ziedojuši likti dažādos laikos. Tie likti gan Pēkonam, gan

Foto: A.Kirsanovs

Apsnidzis. Pazlaugas akmens, kas atrodas ceļa nogāzē upītes malā, ir apsnidzis. No lielā akmens redzams vien neliels stūrītis. Pat atkusnis te neko nav līdzējis. Akmens gaida pavasari un Vides ministrijas lēmumu.

citiem debesu un zemes dievīem. Pēc akmens noteikuši, kāds būs laiks ziemā un kāds vasarā. Tas bijis laikā, kad cilvēki mežos dzivojuši un no melnās sērgas slēpušies, ko ievazājuši laupītāji.

Vēl kāda cīta tagadejā Baltinavas novada iedzīvotāja Ē.Kāšam rādījusi uz ādas zīmētu sarullētu un sadilušu karti. Arī viņa stāstījusi, ka pie Pazlaugas atrodas ziedoju mu akmens. Jāņu naktī jaujas meitenes uz akmens likušas Jāņu zāles, pēc tam gājušas upītē mazgāties un laidušas ūdenī vainadziņus. Ziedoju mu uz akmens likuši arī citu tuvāko apdzīvoto vietu iedzīvotāji. Viņi to darijuši slepus, lai neviens nerēdzētu, jo baidījušies no mācītāja.

Laika gaitā senās svētvietas un kultakmeņi apauguši ar zemi, slēpjot no cilvēkiem senatnes stāstus. Senās svētvietas un dižkameņi apzīnāti postīti gan senākos, gan padomju laikos. Tikai pateicoties latviešu svētvietu un seno zināšanu pētniekiem, Latvija ir atguvusi savas svētvietas un ziedoju mu akmeņus. Vietas, kur kopš senatnes pulcējušies cilvēki, jo te uzklasīta katra vēlēšanās. Pati daba tās īpaši iezīmējusi tur, kur zemes gaišais strāvojums nes augšup cilvēku lūgšanas Dievam. Grāmatas "Latvijas svētvietas un to laudis" autore Daila Rotbaha raksta: "Latvija ir brīnumu pilna zeme ar neparasti spēcīgu bioenerģētisku strāvojumu."

Galavārds vides ministram

Iespējams, nevienam nekas nav preti lielo akmeni saglabāt, pat pielikt tam plāksni un uzlikt apkārt sētiņu, lai smuki, lai cilvēki var apstāties un apskatīties, bet problēma ir, ka akmens traucē turpmākajos ceļa darbos. Lai šo problēmu atrisinātu, akmeni nepieciešams pārvietot vai novirzīt ceļu. Tas rada pāldus izmaksas. Lai akmeni pārvietotu, ir dzirdēts, nepieciešama speciāla tehnika, ar ko pārvieto kuģus, un tas var izmaksāt aptuveni 12 tūkstošus latu. Tādas naudas nav ne Baltinavas pašvaldībai, ne, jādomā, arī *ceļiniekim*. Atbildīgais par objektu ULDIS MELENBERGS pauða viedokli, ka projekta izmaksās tas sadārdzinās. Viņaprāt, akmeni tomēr labāk būtu pārvietot, nekā novirzīt ceļu, jo tad jāvienojas ar īpašniekiem par zemju atsavināšanu un ceļa izbūve var ieilgt. Kā pārvietot

Fakti

Valsts nozīmes dabas pieminekļa statuss Balvu rajonā piešķirts:

- **Medņu dižakmenim Rugāju pagastā;**
- **Lielajam Vella akmenim Bērkalnes pagastā.**

smago akmeni? Pieredzējušais *ceļinieks* saka: "Sarežģīti tas ir, jo akmens atrodas upītes krastā, bet nekā neiespējama nav. Ne tādi vien darbi ir darīti. Ja izlems par labu akmenim, tad nav divu domu, lai akmens stāv, lai cilvēki skatās un parbrīnās." Laiks lemnānai vēl ir, jo ceļa remontdarbus *ceļinieki* plāno atsākt ne agrāk kā aprīlī vai pat maijā, jo zeme šoziem ir dzīli sasalusī.

Vides ministrijas Dabas aizsardzības pārvalde februārī "Vaduguni" publicēja paziņojumu par to, ka, saskanā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", ir saņemts un izvērtēts priekšlikums par Valsts nozīmes īpaši aizsargājamām dabas pieminekļa statusa piešķiršanu Pazlaugas dižakmenim, kas atrodas Baltinavas novada teritorijā, reģionālā autoceļa P45 Viļaka – Kārsava aizsargājoslā.

Līdzīga satura paziņojumu pirms tam saņēma arī Baltinavas novada dome. Arī tajā Dabas aizsardzības pārvaldes Rāzinas nacionālā parka administrācija informē, ka ir saņemts un izvērtēts Ivara Logina pieteikums par Valsts nozīmes īpaši aizsargājamām dabas pieminekļa statusa piešķiršanu Pazlaugas dižakmenim.

Pamatoties uz ģeologa, Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas vecākā dabas aizsardzības speciālista Daiņa Ozola (13.01.2010.) atzinumu un atbilstoši likumam par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām pārvalde sagatavos un iesniegs Vides ministrijai nepieciešamos dokumentus lēmuma pieņemšanai.

Ko tas nozīmē *ceļiniekim*, pašvaldībai, iedzīvotājiem? Vides pārvalde atbildēja: "Vai atzīt Pazlaugas akmeni par dižakmeni un piešķirt tam Valsts nozīmes dabas pieminekļa statusu, galavārdu teiks Vides ministrija. No tā arī atkarīgs viss pārējais."

Der zināt

Pūcēm šoziem bargi apstākļi

Iepriekšējā "Dabas" lappusē rakstījām par pūci, kas novērota Ceriņu ielā, Balvos. Dabas aizsardzības pārvaldes Teiču dabas rezervāta administrācijas speciālists ANDRIS AVOTINŠ piedāvā savu skaidrojumu par šiem putniem.

Pēdējā laikā bieži parādās zīnas par pūcēm, kas redzētas tām neraksturīgā pilsētas vidē, ir novārgušas un vārnveidigo putnu trenkātas. Nereti pūces atrod mirušas. Ornitologi un citi dabas aizsardzības speciālisti saņem daudzus telefona zvanus un e-pastus ar lūgumiem palīdzēt, izskaidrot un ieteikt, kā rīkoties.

Protams, ikviens ir ņēl skaidrā putna, kuru ieraugām sastingušu ziemas salā un sniegā. Īpaši tādēļ, ka pūci ieraudzīt izdodas ļoti reti. Tomēr tas ir dabas likums – dabiskā izlase. Šī ziemā pūcēm ir liels pārbaudījums. Biezā sniega sega dod lielisku patvērumu pūcu galvenajai barībai – peļveidīgajiem grauzējiem. Tie jūtas ļoti komfortabli zem kūpenām, kur ir siltāks, kur netiek klāt ne pūces, ne dienas plesīgie putni, ne lapsas, ne citi plēsēji. Saprotams, ka pūces sakausa grauzēju rosišanos zem sniega, taču ar savu ķermenīti nespēj "izsisties" cauri pusmetru dzīļai sniega segai (mežā pūce sver aptuveni 500 gramus). Barības meklējumus vēl vairāk apgrūtina sērsnas parādišanās, kas paredzama marta sākumā pēc pirmajiem atkušņiem. Šādi pūci izdzīvošanai skarbi dabas apstākļi pieredzēti vēl nesenā pagātnē. 1996.gada marta pirmajā pusē A.Avotinš kā pūcu speciālistu sasniedza vairāki desmiti zīnu par "kritušām" pūcēm. Cilvēki rakstīja: "Kāpēc jūs, ornitologi, nepalīdzat? Vai tiešām tikai fotografēt un pētīt interesē? Mēs taču būtu pa latīnam sametuši, lai palīdzētu..." uztraucās un pārmēta cilvēki, atrodot beigtus vai novārgušus putnus. Palīdzēt tomēr nevar! Nav iespējams pabarot savvajā dzīvojošu pūci. Turklāt skarbo apstākļu pavadonis ir ne tikai bads, bet arī dažādas traumas, slimības, arī parazīti. Atrastu novārgušu putnu vislabāk novietot turpat kādā vietā, kur tam netiek klāt suni, kaki vai vārnveidīgie putni.

Cilvēku apdzīvotā vidē ir mazliet siltāks, un šeit lielā daudzumā uzturas arī mūsu atkritumu pārstrādātāji – vārnveidīgie putni, mājas baloži un zvirbuli, Rīgā – kaijas, arī grauzēji, kas pūcēm ir vilinoša barība. Tomēr apdzīvotās vietas (arī viensētu pagalmos) tiek atrasts daudz beigtu pūcu. Šeit slēpjas kāds bīstams paradokss - pūces iet bojā, mielojoties ar saindētiem grauzējiem, jo ļoti bieži grauzēju skaita ierobežošanai izmanto tā saucamās žurku zāles (*roden ticus*). Protams, pūcei vieglāk barību iegūt pagalmos ar tirītām tacījām, kur pelīte pārskrien no kūtiņas uz šķūnīti. Bet pietiek ar dažām pelītēm, kuru organismā uzkrājies kaut nedaudz indes, lai pūces ķermenī tas saniegtu kritisku limeni.

Turēt mājās savvajās dzīvnieku aizliezd "Dzīvnieku aizsardzības likums". Rīgas Zooloģiskais dārzs nespēj uzņemt visus savārgušos dzīvniekus, bet ar dzīvnieku patversmē Latvijā ir kā ir. Likumu daudzi pārkāpj humānu apsvērumu vadīti. Tomēr jāatceras, ka bez zināšanām savvajās dzīvniekiem var nodarīt vēl lielāku postu. Pirmkārt, pūcēm nepieciešami ļoti specifiski apstākļi un īpaša barība, te neder vienkārši "gaļa". Otrkārt, bieži bēdīgi beidzas pūcu mazuļu glābšana. Visi pūci mazuļi ligzdu atstāj, pirms iemācās lidot. Mazuļi uz zemes šķiet bezpalīdzīgi, neaizsargāti un glābjami. Mazos putnēnus var uzcelt kādā zārā 1,5 - 2 metru augstumā, bet nedrikst nest projām, jo to vecāki ir tuvumā un vēro mūs, tieši tāpat kā tas ir ar savvajās dzīvnieku mazuļiem. Lai gan lauku ainavā meža pūces mazuļus izved maijā, lielājās pilsētās tas notiek jau tagad.

Iedzīvotāji var palīdzēt noskaidrot pūcu bojāejas cēloņus un sekmēt šo putnu aizsardzību, ja par atrastām pūcēm informēs dabas aizsardzības speciālistus, ornitologus (e-pasts: andris.avotins@daba.gov.lv; tālrunis 29459138).

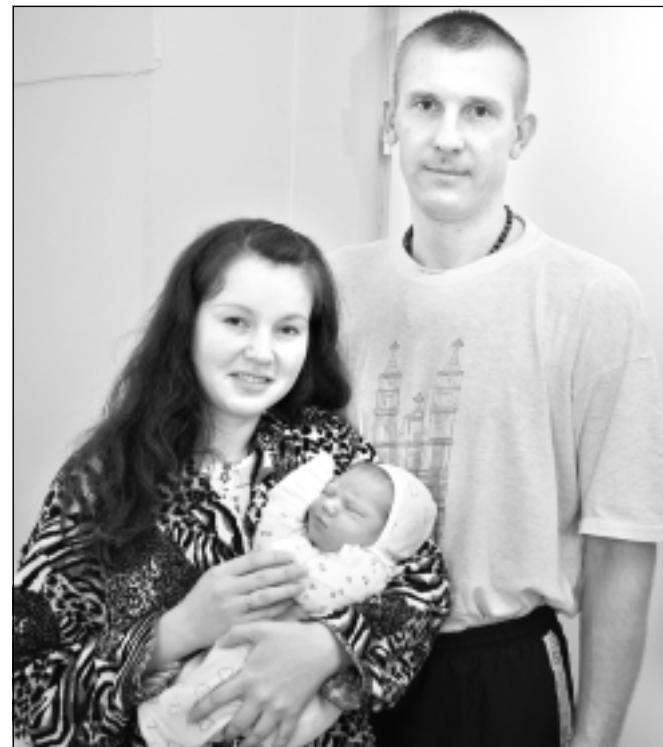
Jaundzimušie

Būs Arnis vai Arvis. 20.februārī pulksten 23.47 piedzima puika. Svars - 4,500 kg, garums - 57 cm. Puisēna mammai Laurai Mauslei no Alūksnes novada Alsviķu pagasta šis ir otrs bērniņš. "Vecākajam puikam Jānim Ričardam jau ir deviņi gadi," lepojas māmiņa. Viņa stāsta, ka jaundzimušais, salīdzinot ar vecāko brāli, ir skaļāks. Tāpat, māmiņasprāt, otrs dēliņš ir ar raksturiņu. "Kad nācās izvēlēties, uz kuru dzemdiņu nodaļu braukt – Balviem vai Gulbeni – ne mirkli nešaubījos, ka tie būs Balvi. Pilsēta pazīstama, turklāt man tā ļoti patīk," pastāstijs Laura. Jautāta, vai puikam vārds jau izvēlēts, māmiņa paskaidroja, ka par vārdu lems ģimenes sapulce. "Mums ir divi varianti - Arnis vai Arvis," viņa piebilda. L.Mausle nešaubās, ka sievietēm, neskatoties uz ekonomisko situāciju valstī, nevajag baidīties no grūtniecības. "Ja ne tagad, tad kad?" viņa jautā.

Vārdu domās ģimenes sapulcē. 23.februārī pulksten 12.45 piedzima meitenīte. Svars - 3,230 kg, garums - 54 cm. Meitenītes mammai Dainai Elksnītei no Tilžas šis ir trešais bērniņš. Vecākajai meitai Madarai ir 5, bet dēlam Mārtiņam - 2,5 gadi. Jaundzimušo meitiņu māmiņa raksturo kā mierīgu un pacietīgu bērnu. "Paēd un guļ. Meitenīte ātri izaugs," priečājas D.Elksnīte. Tāpat viņa pastāstijs, ka pagaidām jaundzimušajai vārds nav izvēlēts, un par to acīmredzot lems visa ģimene. Jautāta, kāds padoms lieti noderētu māmiņām, kuras teju, teju brauks uz dzemdiņu nodaļu, Daina atzina, ka nevajag baidīties. "Visjaukākais mirklis ir tad, kad bērniņš ir piedzimis. Tā patiesām ir laimes sajūta," nešaubās māmiņa D.Elksnīte uzskata, ka bērni ir Dieva dota dāvana: "Cik viņu ir, tik arī labi!"

Dastins nekļūdījās. 25.februārī pulksten 16.25 piedzima puika. Svars – 4,570 kg, garums - 57 cm. Puisēna māmiņai Svetlanai Jaudzemai no Vectilžas šis ir ceturtais bērniņš. Vecākajam dēlam Dastinam ir 7, Marianam – 3, bet Katerinai - 1,9 gadi. Jaundzimušā vecāki pastāstijs, ka līdz pat pēdējam brīdim viņiem nebija izdomāts neviens jaundzimušā vārda variants. "Dastins prognozēja, ka piedzīms brālis - viņš nekļūdījās. Ieraugot mazuli, sapratām, ka nosauksim viņu par Pāvilu Francisku. Jaundzimušais ir īsts brašulis," priečājas mamma. Viņa jaunajām māmiņām iesaka nebai-

dīties no dzemdiņām: "Ir jāuzticas Dievam. Dievs par visiem gādā!" Svetlana lepojas, ka visās dzemdiņās klāt bijusi otrā pusē. Tas, viņasprāt, ir vislielākais atbalsts, kāds vien var būt. "Nešaubos, ka jau dzemdiņās bērnam ar tēvu izveidojas neredzama emocionālā saite," viņa piebilda.

Vēl dzimuši:

22.februārī pulksten 18.15 piedzima meitenīte. Svars - 4,030kg, garums - 58cm. Meitenītes mamma Līga Kokoreviča dzīvo Balvos.

28.februārī pulksten 22.50 piedzima puika. Svars - 4,750kg, garums - 59cm. Puisēna mamma Larisa Masa dzīvo Rugāju novadā.

Februārī

Reģistrētās lauktības

Balvu novadā

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā

Ludmila Buša un Andrejs Bušs

Inna Popesku un Normunds Bukšs

Reģistrēti jaundzimušie

Rugāju novadā

Rugāju pagastā

Nils Dambītis (dzimis 27.janvārī)
Juliāns Baranovskis (dzimis 4.februārī)

Balvu novadā

Lazdūlejas pagastā

Nikolajs Andersons (dzimis 21.janvārī)

Kubulu pagastā

Tīna Trupovniece (dzimus 5.februārī)

Bērzkalnes pagastā

Elvis Veska (dzimis 3.februārī)

Balvu pagastā

Evelīna Dārta Usina (dzimus 22.janvārī)

Balvu pilsētā

Rēzija Ozola (dzimusi 24.janvārī)
Rasa Servidova (dzimusi 2.februārī)
Agnese Zunde (dzimusi 8.februārī)
Roberts Brics (dzimis 12.februārī)

Reģistrēti mirušie

Baltinavas novadā

Baltinavas pagastā

Nikolajs Bubnovs (1933.g.)
Stefānija Daukste (1922.g.)
Imants Logins (1965.g.)

Rugāju novadā

Rugāju pagastā

Pēteris Šadurskis (1954.g.)

Vilakas novadā

Kupravas pagastā

Jānis Korsaks (1951.g.)

Mednevas pagastā

Albertīna Logina (1918.g.)

Jānis Smuškovs (1936.g.)

Susāju pagastā

Anatolijs Šaprans (1946.g.)

Šķilbēnu pagastā

Tekla Pužule (1923.g.)

Nīna Kudejeva (1925.)

Stanislavs Krakops (1921.g.)

Vecumu pagastā

Elza Logina (1930.g.)

Zīguru pagastā

Marjans Bukovskis (1949.g.)

Vilakas pilsētā

Ivars Petrovs (1952.g.)
Valentīna Locāne (1926.g.)

Balvu novadā

Balvu pagastā

Boriss Kaļiņins (1949.g.)
Valentīna Niedra (1928.g.)

Bērzpils pagastā

Lucija Bogdāne (1943.g.)
Pēteris Galejs (1938.g.)

Kubulu pagastā

Lidija Cibule (1937.g.)
Aldons Priedeslaipa (1929.g.)
Pēteris Balcers (1955.g.)

Lazdūlejas pagastā

Nīna Jevdokimova (1924.g.)

Tilžas pagastā

Leonora Zelča (1921.g.)
Pēteris Denīsovs (1941.g.)

Viķsnas pagastā

Aina Voluiko (1953.g.)

Balvu pilsētā

Antonīna Nēmceva (1937.g.)
Klaudijs Lazdiņa (1923.g.)
Daina Cirule (1920.g.)
Velta Podniece (1916.g.)

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs un S.Gugāne, E.Gabranova foto

Piedzimis skaists džekinš. 22.februārī pulksten 12.38 piedzima puika. Svars - 3,330 kg, garums - 54 cm. Puisēna mammai Evijai Krakopei no Tilžas šis ir otrs bērniņš. Meita Reneta (6,5 gadi) vecākiem sākotnēji uzstājusi, ka vēlas māsiņu. Savukārt tētis Zintis negribēja ticēt, ka piedzīms dēls. Galarezultāts patiesām iepriecināja visu ģimeni - Zintis ir lepns par dēlu, bet Reneta atzīst, ka piedzīmis smuks džekinš. Tagad jaundzimušā vecākiem atlicis atrisināt vēl vienu ne mazāk svarīgu problēmu - izvēlēties puikam vārdu. Evija saka, ka viņai patīk reti vārdi. "Pagaidām par vārdīnu vēl neesam vienojušies, kaut gan ir trīs varianti. Par to lemsim ģimenes sapulcē," pastāstijs māmiņa. Viens no vārda variantiem ir Martijs. E.Krakope jaundzimušo raksturo kā brašu puiku, kurš spēj aizstāvēt savu viedokli. "Viņš prasa vairāk uzmanības, nekā savulaik Reneta," secina māmiņa.

Laika zīmes Marts (Sērsnu, baložu mēnesis)

Kādam ar krejķiem, citam ar priekiem, bet kopā visiem mums aizvadīts ziemas pēdējais mēnesis, un pienācis marts. Visaukstākais marts, kā vēsta "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" informācija, bijis 1942. un 1952.gadā. Tad minimālā gaisa temperatūra pavasara pirmajā mēnesī Latvijas austrumu daļa bija -30. -33 grādi. Toties visaugstākā temperatūra marta ir uzstādīta 1968., 1973., 1990. un 2002.gadā. Piemēram, mūspusē 1990.gada marta un tāpat arī 2007.gada marta beigas termometra stabīš pacēlās līdz +18 grādu robežai. Tās jau ir maija mēnesim atbilstošas temperatūras.

1. marts – Evdokija jeb Jevdokija. Īstā Jevdokija ir 14. marta, bet šī ir dvīņu māsa. **Ticējumi.** Kāds laiks 1. marta – tāds arī 1. septembrī un visā rudeni.

3. marts – Pavasara vēju diena. Tā ir viena no Vēja dienām.

Šajā dienā jācērpa aitas un ragavas var apgāzt uz mutes. Šogad, šķiet, ragavas noderēs līdz Aleksijam (30.marts).

Ticējumi. Ja šajā dienā jau atgrīzušies kraukī – būs drošs, straujš pavasarīs.

12. marts – Gregora diena. Āpsis izlietot no alas, bet – ja laiks vēl nešķiet pietiekami silti, lietot alā atpakaļ, un guļot vēl 15 dienas. **Ticējumi.** Ja Gregora dienā sals, tad jūlijā būs karsts un pērkonaīns.

14. marts – Jevdokija. Kāds laiks

Jevdokijā – tāds visā vasarā. **Ticējumi.** Ja Jevdokijā dilstošs mēness ar salu un sniegu – vasara būs silta un lietaina. Ja sniegs, lietus un silti vējš – būs slapja vasara. Ja sals un ziemeļu vējš – būs auksta vasara. Ja Jevdokijā snieg – būs laba raža, ja līst – būs slikta.

17. marta – Ģērdacis, Ģertrūdes diena. Viens no zīmīgākajām Kustoņu dienām. Bišu pamošanās diena. Dravnieki izslaucija bišu stropus un sagatavojas vasarai. **Ticējumi.** Ja pūs auksti vēji – tie auksti būs arī turpmāk.

19. marta – Jāzepa diena. Ja Jāzepa diena saulaina, gaidāms auglis gads.

20. marts – Pavasara diena. Tā ir arī viena no Vēja dienām. **Ticējumi.** Kāds vējš iepūs pirmajās pavasara dienās, tāds pārsvārā pūtis visu pavasari.

21. marta – Benedikts jeb Bindus. Tie dzīvnieki, kas Ģērdaci nav pamodūšies, mostoties Bindus dienā. **Ticējumi.** Ja atlidojuši cīruļi, tad būs jaiks un silti pirmais pavasara mēnesis; vēss un mitrs – otras; saulains un sauss – trešais.

25. marta – Pavasara Māra. Pavasara Māra bija viena no tām dienām, kad koki sajūt sāpes, tāpēc cirvi šai dienā necilāja. Īpaši svētki ir ābelēm, tās tiek apveltītas izrakstītām priežītēm.

Ticējumi. Ja Māras nakti ir silti – būs auglis rudens un gads. Ja Māras nakti salst – tad sals līdz rudzu ziedam, bet kopumā būs bagāts gads.

30. marta – Alekseja diena. Tā arī bija viena no Kustoņu dienām. **Ticējumi.** Ja Alekseja dienā pūs dienvidu vējš, būs silts pavasaris. Ja ziemeļaustrumu – būs auksts pavasaris un auksta vasara.

Par martu šogad

Ļoti iespējams, ka šogad marts būs pārsvārā vēss. Arī nokrišņi būs tuvu normai. Mēneša pirmajā pusē daudzviet vēl snigs, reizēm var arī putināt. Skaidrās naktis, iegriezoties ziemeļu, austrumu vējiem, temperatūra nokritis līdz -18 grādiem pēc Celsija. Ap Gertrūdi (17.marts) laiks mainīsies, bet sals vēl neatkāpsies. Rādās, ka 1sts pavasara siltuma vilnis nāks marta beigās, Lieldieni nedēļā. Tad saulainās pēcpusdienās termometra stabīš var pakāpties līdz +8, +10 grādu atzīmei.

Marts ir pirmo gājputnu atgriešanās laiks. Šķiet, šopavasars pirmie strazdi un cīruļi ieradīsies tikai marta beigās, bet masveidīga atgriešanās būs vērojama laikā ap Lieldieni (4.aprilis). Arī pavasara plūdu draudu marta vēl nebūs. Sniegam kūstot ar sauli un atkušniem, bet naktīs piesalstot, sniega sega noplaks nemanāmi.

Tradicionalajās pavasara palu vietās applūšanas risks varētu būt aprīļa pirmajā nedēļā, kad ar aprīļa siltuma vilni strauji kusis sniegs mežos un ledus.

Pavasari vēlot, V.Bukšs

Padominš

Tomāti augs uz balkona

Kas patik tomāta dēstam?

Silta telpa – vēlamā temperatūra dienā 20-22°C, bet naktī 14-16°C. Laistišana – lietus vai kausēta sniega ūdens istabas temperatūrā (ja no krāna, tad 2-3 dienas nostādināts).

augu laistišanai. Vislabāk tomātiem patik lietus vai kausēta sniega ūdens.

Stādi

Pēc 2-3 nedēļām jau paaugušos stādiņus pārstāda lielāka poda. Vislabāk izvēlēties māla podu, jo tajā vieglāk nodrošināt vienmērīgu mitruma režīmu, kā arī karstās vasaras dienās saules staros augsnēs tik atri neuzkarsīs un auga saknes tiks pasargātas no liela stresa. Dēstus turpina laistīt un reizi nedēļā piebaro ar kādu dārzerēju stādiem paredzētu mēlojumu. Kad stādiņš būs jau krietiņi paaudzies – izveidojis vairākas īstās lapas, to pārstāda podā vai kastē, iemērot katram 7-8 litrus augsnēs. Aprūpēts – regulāri laistīts un piebarots – tas braši augs un ražos visu vasaru.

Piemērotākās šķirnes

Balkoniem, lodžijs un audzēšanai uz palodzēm selekcionāri radījuši speciālas šķirnes ar kompaktāku augumu un mazākiem augļiem. Labas un pārbaudītas šķirnes ir, piemēram, 'Balkona tomāts', 'Akrobāts Toms' –

nokarena forma un 'Spriditis'. Šīm speciālajām šķirnēm pazarītes nelauž, laujot augam brīvi veidot krūmu. Vasaras vidū var pienākt brīdis, kad tomāts sakuplojis tik biezus, ka sānu dzinumi un lapas noēno augļus. Šādā brīdī nem tīru nazi un izgriež vecākas lapas, lai tās netrauce augļiemiem sauļoties. Ja audzēšanai uz balkona izvēlas kādu no siltumnīcu vai lauka tomātu šķirnēm, tad pazarišu izlaušana un uzsiešana jāveic atbilstoši šķirnes prasībām. Audzējot nokarenos 'Akrobāts Toms' ar sarkanās vai dzeltenas krāsas augļiem, jārespektē, ka to atvasēm nepieciešams karāties pāri poda malai. Tādēļ laikus jāparedz iespēja podu ar tomātu pakarināt vai novietot uz paaugstinājuma. Augli nokarenajiem tomātiem no krūma nost nebirst, tādēļ lieks būs uztraukums, ka izaudzētā raža sabirs zemākā stāva kaimiņam.

Zināšanai

Balkonam, lodžijai vai audzēšanai uz palodzēs izvēlas speciālas šķirnes, piemēram, nokarenos formu 'Akrobāts Toms', 'Balkona tomāts' vai 'Spriditis'.

Var izvēlēties arī siltumnīcu vai lauka tomātu šķirnes, tikai tad pazarišu izlaušana un uzsiešana jāveic atbilstoši šķirnes prasībām.

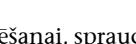
Kalendārs

Dārza darbu kalendārs martā

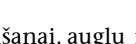
P	1	Pilnmēness	J	8		St	15	Jauns mēness 23.01	Z	22		D	29	Pilnmēness 5.25	J
O	2		Sv	9		M	16		A	23	Augošs mēness 13.00	Vz	30		Sv
T	3			10		Ū	17			24		L	31		Sk
C	4		Sk	11			18			25					
P	5			12			19		Vr	26		J			
S	6		St	13			20			27					
Sv	7	Dilstošs mēness 17.42		14		Z	21		D	28					

-lapsu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

-Ziedu dienas

Darbi martā

Pavasara sākums 20.martā plkst. 19.32

Augļu dārzā:

Apstrādā koku un krūmu brūces, nobalsina vēl nenobalsinātos augļu koku stumbrus, lai pasargātu no saules stariem.

Augļu kokus mēslo ar minerālmēsliem, kas satur slāpekli un fosforu.

Upēnu krūmiem nolasa pumpuru ērces bojātos pumpurus.

Sevišķi jāuzmana kultūrmellenes, lai tām zaķi nenograuztu dzinumu galotnītes, kuru galos veidojas ziedpumpuri.

Košumdārzā:

Atjauno dekoratīvos krūmus, tos apgriežot.

Uzziedināšanai griež forsītijas un mandeles.

Vērojot laiku apstākļus, cenšas pasargāt mūžaļos augus - skuju kociņus, bukšus - no spilgtās saules stariem, lai nerastos neizlabojamie apdegumi. To var izdarīt ar salmu vai niedru segumu, vai ar balto agrotīku.

Zemākās dārza vietās novada lieko mitrumu, izrokot grāvišus.

Siltākās dienās atsedz un vēdina rožu stādus.

Nogriež vecos dzinumus dekoratīvām graudzālēm.

Telpās:

Pavairo, pārstāda un mēslo telpaugs, pārbauda, vai tos nav apsēduši kaitēkļi.

Sāk modināt kamolbegonijas.

Sēj puķzirpus.

Uz palodzes steidzina locīņus un kressalātus.

Gatavo putnu būrišus.

Pārskata sēklu krājumus un iegādājas jaunus.

Var plaučēt cerīju, lazdu, bēru vai alkšņu zarījus.

Pagrābā:

Pārbauda, kā glabājas kartupeļi.

Abolus pārskata un pārlasa bojātos augļus.

Siltākās dienās vēdina pagrabu.

Siltumnīcā:

Apkalināmās siltumnīcās sēj garšaugus, redīsus, tomātus, agros kāpostus, papriku, galviņsalātus, ziedkāpostus, spinātus.

Diedzē sēklas veselīgiem pavasara zaļumiem.

Steidzina sīpolokus, pētersīlus.

Sēj viengadīgās puķes.

Pavairo dālijas ar asnu spraudeņiem.

Izpīķē jau sadīgušos sējeņus.

Mēneša otrs dekādes sākumā liek asnu diedzēšanai agros kartupeļus, bet mēneša beigās jau iznes diedzēties vēlos kartupeļus (optimālais diedzēšanas laiks - 50 dienas).

Mežā:

Ieteicams savlaikus iegādāties stādus. Pierede liecina, ka kocīji labāk iesakņojas, ja

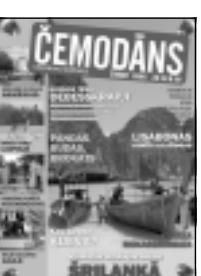
Jaunākie žurnālu numuri

Santa

- ⇒ Asnate Smeltere. Latviešu modes legendas trauslās atziņāns.
- ⇒ Laura Groza. Nepiekļājīgi jauna latviešu teātra režisore.
- ⇒ Žurnālists un krodznieks Gustavs Terzens jeb tas, kurš vienmēr uzprasās.
- ⇒ Viņš zināja visu par princesi Diānu... Ekskluzīva intervija ar grāmatas "Karaļnama noslēpumi. Es kalpoju Diānai" autoru Polu Barelu.
- ⇒ Pica, saldais un strūdele... tievētājam!
- ⇒ Atklāti par to, kas labu seku padara par brīnišķigu.

Čemodāns

- ⇒ Dienviddžordžija. Sala tūkstoš kilometru no civilizācijas.
- ⇒ Ledus golfs Grenlandē aiz Polārā loka.
- ⇒ Trīs dienas Lisabonā.
- ⇒ Lielais Kijevas ceļvedis.
- ⇒ Francijas pilsēta Lille, kur mil kultūru, milžus un zupu.
- ⇒ Ceļojums ar bērnu: pankūku galvaspilsēta Neimegena Niderlandē.
- ⇒ Armēnija: kontrasti, konjaks un zaudētais kalns.

- ⇒ Sieviešu dienai – 100! Kā un kāpēc šie svētki radušies? Kur tos svin joprojām?
- ⇒ Slavenākie pasaules debesskrāpji. TOP 10.
- ⇒ Burj Khalifa – planētas augstākā būve jeb garā pupa arābu gaumē.
- ⇒ Latvijas zirnekļcilvēks. Intervija ar Ēriku Ruģēnu, kura hobijs ir staigāšana pa māju jumtiem un korēm.
- ⇒ Vientuļas latviešu mugursomnieces dēkas Šrilankā.
- ⇒ Uz Čandu pie pandām un Budas.
- ⇒ Brīvdienu maršruts tepat Latvijā: briežu dārzs.
- ⇒ Ja gribi nakšņot tuvāk debesīm – seši lieliski viesu nami mansardos.
- ⇒ Ceļojums laikā: mazās Trikātas dižā pagātnē.
- ⇒ Pareizā recepte: kā pagatavot čolntu – ebreju tradicionālo sabata ēdienu.
- ⇒ Viss par kruiziem: kā rezervēt, kā gatavoties, ko vilkt mugurā un kā užvesties uz kruiza kuģa.
- ⇒ Pasaules pasažiera lomā iegūtais režisore Aija Bley.

Iervas Veselība

- ⇒ Uzzini, kas tiešām ietekmē tavy imunitāti, bet kas ir tikai reklāmas triki.
- ⇒ Vai organismam ir vajadzīga atpūta no hormonālajām kontracepcijas tabletēm?
- ⇒ Ko darīt, ja bērnudārznieks saķēris acu iesnas – konjunktivitu.
- ⇒ Veikalā pārdod gan malto gaju, gan kotlešu masu. Noskaidrojam, kāda ir atšķirība!
- ⇒ Kopā ar kardioloģi gatavojam sirdij veselīgus ēdienus.
- ⇒ Inhalējamais aparāts. Kas tas par zvēru?
- ⇒ Kā rīkoties, ja vīrs hokejā lauzis žokli.

Iervas Stāsti

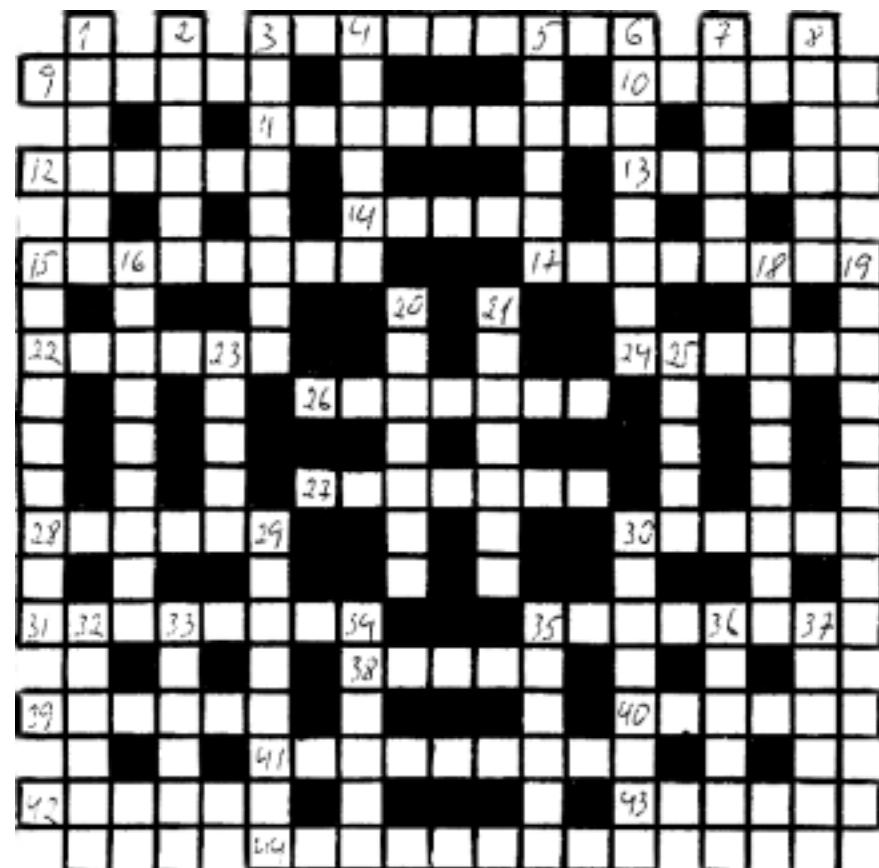

- ⇒ Dziedātāja ar krampi. Santas Zapackas dzīvē viss ir salikts pa plauktiņiem, tajā valda harmonija un mīlestība. Līdz tam arī viņai bijis jāizēd vismaz puspuds sāls.
- ⇒ Deja zelta mūža garumā. Baleta legendas Tamāru un Artūru Ēķus mīlestība pārsteidza krietnu laiku pēc abu pirmajiem randīniem, bet saskaņas noslēpums joprojām ir savstarpejā uzticēšanās.
- ⇒ Dzejnieks Akmentiņš: "Es joprojām vēl nespēju uz sevi attiecināt vārdu 'atrafnis'..."
- ⇒ Detektīvromānu karaliene - Agata Kristi.
- ⇒ Līdz septītajai paaudzei. Pēc vectēva nāves dzimtas dokumenti nonāca pie mazdēla Valda, un viņam radās interese - kā tad tur īsti ar tiem senčiem bijis? Sācis zīmēt dzimtas koku.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu ("Ilustrētā zinātne" un "Una"). Atbildes gaidām līdz 25.martam.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla martā

Horizontāli: 3. Neatkarīgas valstiņas valdnieks Indijā līdz 1956.gadam. 9. Peizāža. 10. Latviešu Nacionālā teātra aktieris (dz.1960.gadā). 11. Franču rakstniece (1492.-1549.). 12. Latviešu dzejniece (dz. 1952.gadā). 13. Tuvs radinieks. 14. Latviešu operdziedātājs (1907.-1987.). 15. Kažokāda no kādas aitu sugars jēriem. 17. Sasirdzis. 22. Brīvmūrnieki. 24. Ārstniecības augs, lapu sukulents. 26. Gaitenis. 27. Viesi. 28. Eiropas valsts pamatiedzīvotājs. 30. Karaskolas audzēknis. 31. Latviešu dzejniece (1850.-1879.). 35. Naudas līdzekļu kopums. 38. Zvēru karalis. 39. Dziedātājpītns. 40. Apaļš plācenis no raudzētas mīklas. 41. Liela kapsēta seno ēģiptiešu u.c. pilsētu nomālēs. 42. Lapiņa ar eksāmenu jautājumiem. 43. Mest. 44. Tiekties.

Vertikāli: 1. Transportlīdzekļa pagrieziens ar sānsveri. 2. Jūras glezna. 3. Ēģiptes sultāna gvardes karavīri, vergi. 4. Salds desertvīns. 5. Latviešu tautasdziesmas. 6. Poza baletā. 7. Jūras laupītāji. 8. Divdalīgs sieviešu peldkostīms, kura bikses nenosedz gurnus. 15. Personu grupa, kas kopā pavada laiku. 16. Komercuzņēmums, kas pasniedz ēdienus un dzērienus, ir mūzika un var dejot. 18. Latviešu operdziedātājs (dz. 1938.gadā). 19. Stingri noteikts, arī pieticīgs. 20. Ziņnessis. 21. Portugāļu saldais desertvīns. 23. Somu vieglatlēts, deviņkārtējais olimpiskais čempions (1897.-1973.). 25. Latviešu baletdziedātājs (1936.-1989.). 29. Sausās puķes. 30. Plaša valstu pārstāvju sanāksme. 32. Latviešu rakstniece (1877.-1970.). 33. Gleznojumi no dabas. 34. Nelabi. 35. Zemākā skaņojuma koka pūšaminstrumenti. 36. Latviešu mākslas filma (1957.g.). 37. Latviešu gleznotājs (1887.-1975.).

Februāra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Diploms. 5. Skansts. 9. Vagas. 10. Lando. 12. Trice. 13. Rudzi. 14. Koala. 16. Stiga. 18. Manifests. 20. Nēnija. 21. Torero. 22. Sediments. 23. Sērvētenis. 24. Makintošs. 27. Selekcijs. 30. Salīgt. 31. Inerts. 32. Ekslibris. 35. Arkas. 38. Velce. 40. Elite. 41. Raiba. 42. Sērga. 43. Rente. 44. Amorets. 45. Skelets.

Vertikāli: 1. Dogma. 2. Pasta. 3. Optika. 4. Selerijas. 5. Sparģelis. 6. Aizdot. 7. Solis. 8. Sinti. 9. Vikonts. 11. Orators. 15. Leiši. 17. Tērce. 18. Majestāte. 19. Starmetis. 24. Muskats. 25. Irīda. 26. Stulbenis. 27. Staburags. 28. Ciete. 29. Austere. 33. Kniede. 34. Idille. 36. Karta. 37. SEATO. 38. Varde. 39. Līnis.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Marta tēma "Pavasara gaidās". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Varbūt pāriet uz lēcām? Iesūtīja Biruta Konovalova.

Tver dienu! Iesūtīja Vija Birkova.

Notāru dienas

Ja negribi būt apkrāpts...

Jau piekto gadu pēc kārtas 24. un 25.februārī visā Latvijā notika Notāru dienas. Šogad kā tēmu, kura pievērst iedzīvotāju uzmanību, izvēlējās dokumentu viltojumus.

Interese par Notāru dienām Balvos ir manāmi augusi. "Ja pērn Notāru dienas laikā manu biroju apmeklēja tikai divas kundzes, tad šogad divu dienu laikā ar dažādiem jautājumiem šeit iegriezās divdesmit trīs cilvēki," stāsta zvērināta notāre Inese Buša. Viņa atzīst, ka mūspusē ar dokumentu viltošanu pagaidām nav nācies saskarties. "Pie mums biežāk notiek krapšanas gadījumi, kad cilvēkam kaut ko izmāna. Dažreiz ir tā, ka cilvēki vienkārši nav sapratuši viens otru. Tomēr ir jābūt uzmanīgiem un, sastādot dokumentus, noteikti jākonsultējas ar juristu, nevis kaimiņu," uzsver notāre.

Vēlas izkrāpt īpašumus

Līdz ar krizes iestāšanos Latvijas notāri novērojuši dokumentu viltošanas intensitātes pieaugumu. Tā, piemēram, decembrī valstī atklāti 12 viltošanas gadījumi, kuru tālākā izmeklēšana notiek Valsts policijā.

Dažkārt notāri sastopas ar acimredzamiem viltojumiem – dokumentiem, kas sastādīti nemākulīgi, neatbilstoši ierastajai praksei, pat ar gramatiskām kļūdām. Taču mēdz būt arī ļoti prasmīgi, pat filigrāni nostrādāti dokumenti, un to viltošanas faktu atklāj, piemēram, notāram individuāli sazinoties ar dokumenta izdevēju.

Dokumentu viltojumi visbiežāk saistīti ar vēlmi nelikumīgā ceļā iegūt nekustamo īpašumu – zemi, māju, dzīvokli. Tāpat notiek mēģinājumi izkrāpt naudu. Dažkārt ar viltotu dokumentu palīdzību Latvijas iedzīvotāji mēģina pierādīt lielāku darba stāžu un vilto dažādus ar pensionēšanos saistītus dokumentus. Parādījuses tendence, kas dēvējama par "krizes noziegumu" - ar viltotu dokumentu palīdzību mēģina atrīvoties no parādsaistäbām bankai, kas teorētiski iespējams, dzešot īpašumam uzlikto ķili.

Vilto testamentus

Būtiska viltojumu grupa ir saistīta ar testamento un īpašumu mantošanu. Nereti pēc cilvēka nāves krāpnieki rada viltotu testamentu ar mērķi saņemt mantojumu. Tāpat ar aizgājēja testamenta nosacījumiem neapmierinātie tuvinieki mēdz atrīvoties no testamenta, un mirušā pedējā griba paliek neistenota.

"Tagad testamento iespējams sastādīt mājās, divu liecinieku klātbūtnē. Tādēļ var uzrasties krāpnieki, kuri mēģina viltot testamentu sev par labu," brīdina zvērināta notāre I.Buša.

Notāru un policijas novērojumi liecina, ka vilto gan notāru sastādītos dokumentus, gan dokumentus, ko iesniedz notāram mantojuma lietā vai kādā darījumā. Tā, piemēram, nereti notāri un Valsts policija saskaras ar mēģinājumiem viltot Eiropas Savienības pilnvaras. Tā kā patlaban vēl nav

Foto - I.Tušinska

Apmeklē notāru. Zvērinātu notāri Inesi Bušu Balvos ik dienu apmeklē cilvēki, kurus galvenokārt interesē jautājumi, saistīti ar īpašuma dokumentu sakārtošanu. Arī šajās Notāru dienās apmeklētāji jautāja par mantojumiem, dāvinājumiem un citām viņus interesējošām tēmām. Notāre atzīst, ka nereti nākas sastapties ar gadījumiem, kad cilvēki ir tikai iedomājušies, ka viņus kāds grasās apkāpt, kaut gan patiesībā tā nav. Tomēr piesardzība nekad nav lieka. Viņa iesaka vienmēr konsultēties ar juristu pirms kāda līguma sastādīšanas, nepāļaujoties tikai uz draugu un kaimiņu ieteikumiem.

vienota elektroniska ES pilnvaru reģistra, izmantojot valodas barjeras, krāpnieki iesniedz it kā kādā ES valstī izdotas pilnvaras, piemēram, portugālu, spānu, itāļu valodā.

Būs testamentu reģistrs

Runājot par iespējamiem risinājumiem viltojumu apkarošanai, notāri un policijas pārstāvji secina, ka vislielākā iespējas novērst riskus ir, salīdzinot uzvalstī dokumentu ar elektroniskajos

reģistros pieejamajām ziņām. Tā, piemēram, pavisam drīz izveidos testamento reģistru, kurā būs reģistrēti visi Latvijas teritorijā sastādītie publiskie testamenti. Jau tagad notāru rīcībā ir atsaukti pilnvaru reģistrs, mantojuma reģistrs un citi reģistri. Jau vairākus gadus valstī realizē ieceri notāru birojus veidot kā vienas pieturas aģentūru, kas nodrošinātu ne vien ērtu pakalpojumu saņemšanu, bet arī paaugstinātu juridiskās drošības limeni, jo dokumentus uz valsts institūcijām nosūtitu elektro-niski.

Par aizdevuma līgumu

2001. gada novembrī privātā kārtā noslēdz aizdevuma līgumu starp Māri un Ligu. Aizņēmumu īņema Elitas vajadzībām, bet puses dažādu apstākļu dēļ vienojās, ka aizdevumu noformēs uz Ligas vārda. Nauda bija jāatdod pēc gada – 2002. gada novembrī. Tā kā Liga naudu neatdeva, Māris 2003. gada janvārī cēla prasību tiesā par parāda piedziņu.

Liga cēla pretprasību, apgalvojot, ka ir maldināta, jo naudu nemaz nav aizņēmusies. Naudu esot aizņēmusies pavisam citu persona – Elita. Liga domājusi, ka neparaksta aizdevuma līgumu, bet pavisam citu dokumentu, un ir maldināta par darījuma faktiskajiem apstākļiem.

Pirmās instances tiesa Māra prasību noraidīja un apmierināja Ligas pretprasību. Apelācijas tiesa atzina spriedumu par pamatotu, jo procesā pierādīja, ka nauda izlietota Elitas izdevumu segšanai. No tā tiesa secināja, ka Liga nav gribējusi naudu aizņemties.

Izveidojās situācija, kurā tiesa atzina, ka Liga ir maldināta un viņai parāds nav jāatdod, bet no Elitas neko piedzīt nevar, jo viņa nav nevienu dokumentu parakstījusi.

Konkrētajā gadījumā Māris vērsās kasācījās instancē – Augstākajā tiesā, kura atzina iepriekšējo tiesu spriedumus par nepamatotiem. Augstākā tiesa secināja, ka "aizdevuma līguma parakstīšana, to neizlasot, nav pietiekams pamats, lai to saistītu ar Civillikumā norādītajiem apstākļiem – viltus un maldību."

Tiesvedība kopumā ilga trīs gadus.

Ja līdzēji būtu vērsušies pie notāra, šāda situācija nebūtu iespējama:

1. Notārs nolasītu abām pusēm līguma tekstu un izskaidrotu aizdevuma līguma tiesiskās sekas. Līdz ar to situācija, kurā aizņēmēja nezina (vai apgalvo, ka nezina), kādu dokumentu parakstījusi un kādus pienākumus ir uzņēmusies, tos parakstot, nebūtu izveidojusies.

2. Pēc samaksas termiņa iestāšanās Māris viņam pienākošos parādu piedzītu bezstrīda kārtībā – tas neprasītu trīs gadus, bet gan dažus mēnešus.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 2.martam

Vardarbīgas nāves pazīmes

27.februārī Viljakas novadā savā dzīvoklī atrasts 1959.gadā dzimušas sievetes līķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm. Aizturēts bojā gājušās sievetes vīrs, dzimis 1942.gadā. Nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze nāves cēloņa noskaidrošanai. Noskaidro apstākļus. Notiek izmeklēšana.

Parāda arī Balvu policistu ienākumus

Tā dēvētā ceturtās Atmodas tautas armija atklāj arī Balvu policistu ienākumus. Policistu ienākumus 4ATA rāda pērn no gada sakuma līdz septembrim. Komentārā par policistu ienākumiem teikts: "Bruto ienākumi iekļauj gan algu, gan piemaksas, gan prēmijas, gan atvajinājuma naudu, gan atlaišanas pabalstus un citas kompensācijas. Tāpēc, skatoties šos datus un ieraugot lielus skaitus, nedrīkst izdarīt pārsteidzīgus secinājumus. Tas jāizvērtē kontekstā ar citiem mēnešiem. Datu īemti no EDS dokumenta, kas satur informāciju par konkrēto periodu, kas, iespējams, vēl var būt arī mainīta." Jāatzīst, pārsteidzoši lielas summas policijas darbinieku bruto ienākumos nav. No pirmās līdz 23.personai bruto ienākumi mēnesi bijuši no nedaudz vairāk kā 800 latiem līdz 500 latiem mēnesī. No 23.personas līdz 54.personai bruto ienākumi mēnesi bijuši no 500 latiem līdz 400 latiem. No 54.personas ienākumi bijuši no 400 līdz 180 latiem. Atsevišķām personām atsevišķos mēnešos ienākumi bijuši pat 7, 11, 21, 30 lati mēnesī.

A.Laizāne, Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzēs pienākumu izpildītāja

Informē ugunsdzēsēji

Aizdegas auto

28. februārī septiņos no rīta Balvu novada Tilžas pagasta Tilžā, Pārupes ielā, aizdegās stāvoša automašīna BMW. Aizdegšanos novērsa vēl pirms notikuma vietā ieradās ugunsdzēsēji. Iespējamais automašīnas aizdegšanās iemesls – elektroissavienojums.

Nodeg kūts

1.martā Rugāju novada Niedrumalā aizdegās un nodega kūts. Lopi nav cietuši.

Par plūdiem nesatraucas

Ziņas par iespējamiem plūdu draudiem no Balvu, Viljakas, Rugāju un Baltinavas novadiem nav saņemtas, - informē VUGD Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas inspektors A.Kovšovs. Ja atsevišķas vietās plūdi varetu būt, iedzīvotājū dzīvi tie būtiski neietekmēs. Runas par plūdiem vairāk attiecas uz Zemgali, Kurzemi, Rigu.

Re, kā!

Plūdi Balvu ielās

Foto - A.Kirsanovs

Brauc kaut ar laivu. ledzīvotāji ir izbrīnīti un sašutuši, ka rekonstruētajā Ezera ielas posmā uz ielas izveidojusies tik liela ūdens pēļķe, ka automašīnas nevis brauc, bet peld.

Īsumā

Publisko latviešu-latgaliešu vārdnīcas darba versiju

Biedrība "Latgališu volūdys centris" publiskojusi latviešu-latgaliešu vārdnīcas darba versiju. Tā atrodama tiekli, pēc adreses <http://vuordineica.lv/>.

Vārdnīcas publiskajā saskarsmē vārdus iespējams meklēt precīzi un pēc šabloniem, kā arī norādot šķirkļi esošu saīsinājumu.

Vārdnīcas darba grupa strādā pie tās jau vairāk nekā desmit gadus un gandrīz bez finansējuma (ar nelielu un īslaicigu KKF un Daugavpils latgaliešu biedrības atbalstu). Šobrīd vārdnīcā ir 11421 šķirklis.

Vārdnīcu nolemts publiskot šādā - nepabeigtā darba variantā, jo jau šobrīd tā satur pietiekami daudz vārdu un var būt ļaudim noderīga. Bez tam ļaudis var iesaistīties tās veidošanā, komentāros sniedzot papildus ziņas.

Pēc vārdnīcas sastādīšanas leksikogrāfiskās koncepcijas, tajā tiek likti vārdi, pēc kuriem rodas vajadzība, rakstot latgaliski, un vārdi, kuri tiek atrasti ekspedīciju materiālos, literatūrā, presē, folklorā vai vienkārši līdzcilvēku runā. Par pamatu tiek pēmētas Vidus un Dienvidlatgales izloksnes, kaut atsevišķas leksiskas vienības ir arī no Ziemeļlatgales un Sēlijas. Vārdnīcas šķirkļi ir maksimāli strukturēti, kas nodrošina vārdnīcas sistēmiskumu un universālumu. Perspektīvā paredzēts vārdnīcā iekļaut 40-50 tūkstošus šķirkļu.

Piena ražotājiem nevajadzēs izņemt atļaujas

Lauksaimniekiem – piena ražotājiem – vairs nevajadzēs izņemt atļaujas svaigpiena pārdošanai pārstrādes uzņēmumiem.

Tā kā valsts aģentūrā "Lauksaimniecības datu centrs" ("LDC") izveidota un ar pilnu jaudu darbojas vienotā svaigpiena kvalitātes datu bāze, lauksaimniekiem vairs nevajadzēs izņemt speciālās atļaujas svaigpiena pārdošanai. Tas noteikts ar valdībā apstiprinātajiem noteikumiem "Veterinārās, higiēnas un nekaitīguma prasības svaigpiena apritei".

Lēmums par atļauju atcelšanu pieņemts, izvērtējot informāciju, kas nepieciešama atļaujas izsniegšanai. Pārtikas un veterinārajam dienestam (PWD) un piena pircējiem – uzņēmumiem jau šobrīd ir brīva pieejā datu bāzēm, kas nepieciešamas, lai kontrolētu informāciju par ganāmpulkā, no kura iegūts piens, kā arī piena kvalitāti. Gadījumos, ja piena pārdošana tiek aizliegta, "LDC" datu bāzē ievieto informāciju par piena pārdošanas aizliegumu. Šo aizliegumu datu bāzē redz gan PVD darbinieki, gan piena pircēji, gan paši piena ražotāji.

Ja saimnieks vēlēsies, viņš joprojām varēs iegūt arī atļaujas papīra formu no PVD. Atļaujas atjaunošanai, ja uz laiku bijusi liegtā piena pārdošana, lauksaimniekam nāksies mērot ceļu uz PVD.

Var pieteikties Vitolu fonda stipendijai

Domājot par studijām augstskolā, vidusskolu beidzēji var pieteikties Vitolu fonda stipendijai. Pieteikšanās turpināsies līdz 1. maijam. Stipendijas apmērs ir 100 – 200 latu katru mēnesi no septembra līdz jūnijam (ieskaitot).

Uz šo stipendiju var pretendēt audzēknī, kuru vidējais vērtējums ir 7,5 balles un augstāks. Pretendentam jāatbilst vismaz vienam no minētajiem noteikumiem: skolēns ir maznodrošināts, bārenis vai viņu audzina viens no vecākiem, jaunietis ir no daudzbežīru ģimenes, ir panākumi mācību priekšmetu olimpiādēs.

Skolēnu pieteikumus stipendijai izskata un galigo lēmumu pieņem Vitolu fonda padomes sēde. Kandidātus arī intervē. Noraidītie kandidāti saņem atteikuma vēstuli, pārējie paliek kandidātu sarakstā vienu mācību gadu. Stipendiātam divreiz gadā jāiesniedz fondam atskaite par mācību sesiju rezultātiem. Ja pārbaudījumi nokārtoti veiksmīgi, stipendijas saņemšanas iespēju pagarina.

Zini un izmanto

Eiropas tiesa

Kā un kad var meklēt palīdzību Eiropas tiesā? Vai Latvijā ir kāda institūcija, kas palīdz to izdarīt? Vai visi dokumenti jāiesniedz angļu valodā? Vai tos var nosūtīt arī pa pastu?

Tie, kuri taisnību Latvijā nav atraduši, parasti mēdz teikt: iešu uz Eiropas tiesu! Taču ne jau katru lietu un katru sūdzību tur izskata.

Kompetence

Eiropā pastāv gan Cilvēktiesību tiesa, gan Kopienu tiesa, kuras sastāvā ir trīs dažadas tiesas: Tiesa, Pirmās instances tiesa un Civildienesta tiesa. Kopienu tiesas pamatuzdevums ir izvērtēt Eiropas Kopienu aktu tiesiskumu, kā arī nodrošināt Kopienu tiesību vienveidigu interpretāciju un piemērošanu.

Iedzīvotāju sūdzības parasti izskata Eiropas Cilvēktiesību tiesa, kas darbojas saskaņā ar 1950. gada 4. novembra Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju. Tās galvenais uzdevums ir pieņemt un izskatīt iedzīvotāju sūdzības pret Eiropas Padomes dalibvalstīm par konvencijā un tās protokolos minētajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, sniegt konsultācijas par konvencijas vai tās protokolu interpretāciju.

Tātad Eiropas Cilvēktiesību tiesā var vērsties, ja Latvijas valsts ir pārkāpusi konvencijā garantētās tiesības, un tur var pieprasīt arī materiālu kompensāciju par pamattiesību aizskārumu. Taču jāatceras, ka šī tiesa izskata tikai tās sūdzības, kurās ir izmēģināti visi valsti iekšējie tiesību aizsardzības līdzekļi. Tas nozīmē, ka ikvienai sūdzībai ir jābūt izskatītai jau iekšzemēs tiesās. Ja tā ir sūdzība pret valsti, – visās trīs tiesu instancēs.

Nosacījumi

Lai Eiropas Cilvēktiesību tiesa pieņemtu lietu izskatīšanai, personai, izmantojot valsts iekšējos tiesību aizsardzības līdzekļus, jāievēro visi likumā noteiktie termiņi un citas procesuālās prasības.

Būtiski, ka sūdzība jāsagatavo un jāiesniedz sešu mēnešu laikā no briža, kad personai vai tās pārstāvīm ir darīts zināms pēdējais tiesas nolēmums (parasti kasācījas instances tiesas spriedums). Sešu mēnešu termiņu pārtrauc tikai tad, kad Eiropas Cilvēktiesību tiesa saņem no personas vēstuli ar skaidru sūdzības izklāstu vai aizpildītu sūdzības veidlapu.

Ja Eiropas Cilvēktiesību tiesa konstatē sūdzībā ietverto faktu pamatošību, tā atzīst valsti par vainigu pārkāpumā un liek to novērst. Novēršanas veidus un līdzekļus atstāj katras valsts ziņā. Tiesa var uzlikt par pienākumu valstij, piemēram, izmaksāt sūdzības iesniedzējam materiālu kompensāciju (zaudējumu atlīdzību, tiesas izdevumus, morālu kompensāciju u.t.t.) atkarībā no konstatētā pārkāpuma. Konkrēta prasība par materiālo kompensāciju, ja iesniedzējs to vēlas, ir jāietver sūdzībā.

Eiropas Cilvēktiesību tiesā ar sūdzību var vērsties jebkuras Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju ratificējušās valsts oficiālajā valodā, tostarp arī latviešu valodā. Tas darāms vienīgi rakstiski, nosūtot vēstuli ar skaidru sūdzības izklāstu vai aizpildītu sūdzības veidlapu uz šo tiesu. Tā nepieņem sūdzības telefoniski vai ar elektroniskā pasta starpniecību, ja vien vēlāk tam neseko pa parasto pastu nosūtīts sūdzības iesniegums. Arī personīga ierašanās Strasbūrā neko nedod, jo mutisku sūdzības iesniegšanu tur neņem vērā.

Aizpildīšana

Sūdzības veidlapā obligāti jānorāda:

- ūs faktu izklāsts;
- kurās Konvencijā garantētās tiesības šķiet pārkāptas;
- kādi tiesību aizsardzības līdzekļi ir izmantoti;

- visi oficiālie valsts iestāžu lēmumi un nolēmumi par sūdzību (nosaucot katru lēmuma datumu, iestādi, amatpersonu vai tiesu, kas to ir pieņemusi, un ūs lēmuma saturs izklāsts), pievienojot vēstulei šo lēmumu vai nolēmumu kopijas (dokumentus atpakaļ nesaņemšiet, tādēļ pašu interesēs ir iesniegt tikai kopijas, nevis oriģinālus).

Protams, sūdzības veidlapa ir jāparaksta (der arī pilnvarotā pārstāvja paraksts).

Tiklīdz tiesa saņem pareizi aizpildītu sūdzības veidlapu, sekretariāts nosūta atbildes vēstuli, informējot par sūdzībai piešķirto lietas numuru. Tas nepieciešams visā turpmākajā sarakstē ar tiesu, jo visdrīzāk vēl tiks lūgta papildu informāciju, kā arī dokumenti un citi materiāli, kas attiecas uz šo sūdzību. Jāņem vērā, ka sekretariāts nesniedz informāciju vai konsultācijas par tās valsts tiesību normām, pret kuru vēršaties savā sūdzībā.

Uzzīna

Sūdzības veidlapu var izdrukāt no Eiropas Cilvēktiesību tiesas mājas lapas internetā: www.echr.coe.int

Sūdzība nosūtāma:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F.67075 STRASBOURG CEDEX.
Konsultācijas un informāciju par iespējām vērsties Eiropas Cilvēktiesību tiesā Latvijas iedzīvotāji bez maksas var saņemt Tiesībsarga biroja Rīgā, Dzirnavu ielā 16, LV-1010.

Izmaiņas vairākos ar kadastru jautājumiem saistītos noteikumos

Ministru kabinets pieņema grozījumus vairākos noteikumos, kas regulē zemes kadastra jautājumus.

Apstiprinātie grozījumi kadastrālās vērtēšanas noteikumos paredz, ka kadastrālo vērtību un prognozēto kadastrālo vērtību aprēķinās tikai kadastra informācijas sistēmā reģistrētiem kadastra objektiem, nevis nekustamā īpašuma nodokļa objektiem. Tāpat noteikts, ka Valsts zemes dienests (VZD) pēc pieprasījuma, pamatojoties uz tiesas nolēmumu vai iestādes administratīvo aktu, aprēķinās vai pārrēķinās zemes vienības, būves, telpu grupas un zemes vienības daļas vēsturisko kadastrālo vērtību, kāda tā faktiski bija vai varēja būt iepriek - šējā perioda noteiktā datumā. Savukārt saistībā ar grozījumiem Kadastra likumā par jaunas būvju klasifikācijas spēkā stāšanos 2010.gada 1.martā valdība noteica, ka no minētā datuma

kadastrālajā vērtēšanā izmantoši normatīvajos aktos apstiprināto vienoto būvju klasifikāciju.

Lai nodrošinātu kadastrālo vērtību aprēķinu jaunajiem ēku tipiem no 2010.gada 1.marta līdz 2011.gada 1.janvārim, noteiks ēku kadastrālo vērtību aprēķinā piemērojamos normatīvajos aktos noteiktos ēku kadastrālo vērtību bāzes rādītājus.

Ar grozījumiem precīzēs dzīvokļa īpašuma kadastrālās vērtības aprēķina formulu, nosakot, ka dzīvokļa īpašuma kadastrālo vērtību aprēķina, summējot dzīvokļa īpašumu veidojošās telpu grupas kadastrālo vērtību ar kadastrālās vērtības daļu atbilstoši dzīvokļa īpašumā ietilpstostajām ēkām, koplietošanas daļai no dzīvokļa īpašumā ietilpstostajām ēkām, koplietošanas telpām un zemes.

Savukārt ar grozījumiem noteikumos par kadastrālo vērtību bāzi 2010.gadam tiks noteikta jauna būvju klasifikācija. Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumos tiks iekļautas normas, ka atbilstoši

grozījumiem Kadastra likumā VZD no 2010.gada 1.jūlija vairs neuzturēs datus par nekustamā īpašuma nodokļa objektiem.

Ar grozījumiem plāno noteikt, ka zemes vai būves kadastrālais uzmērītājs, uzsākat nekustamā īpašuma objekta vai zemes vienības daļas kadastrālo uzmērīšanu, pieprasīs un saņems VZD informāciju no Kadastra informācijas sistēmas kadastrālajai uzmērīšanai zemes vienībā. Zemes vienības vai zemes vienības daļas kadastrālās uzmērīšanas gadījumā iesniegumu var iesniegt arī mērnieks, ja kadastra subjekts viņu ir pilnvarojis.

Liela apjomā informācijas saņemšanas gadījumā VZD datus reģistrēs un aktualizēs, vai pieņems lēmumu par datu reģistrēšanas un aktualizēšanas atteikumu vai atlikšanu 15 darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas. Ar grozījumiem noteikts, ka bez kadastrālās uzmērīšanas Kadastra informācijas sistēmā ierakstīs nekustamā īpašuma apgrūtinājumu, ja iesniegts lēmums par mikrolieguma izveidošanu, kurā norādīts zemes vienības kadastra apzīmējums un mikrolieguma aizņemtā platība.

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

- ⇒ Brīnumainais mēslojums - sliekkomposts.
- ⇒ Pavasara vēja ziedi - anemones.
- ⇒ Viesojamies Valdas un Reinholda Hermaņu dārzā, kas priece ar glezniecisku ainavu un pārdomātu plānojumu.
- ⇒ Pārdrošās zeltpulkstenites forsītijas.
- ⇒ Selerijas - senas un vērtīgas.
- ⇒ Pavasarī neiztikt bez substrātiem.
- ⇒ Nezāles klūst par puķēm.
- ⇒ Latvijas centrā kokaudzētavas specializējas.
- ⇒ Kad noder ainavu arhitekta padoms.
- ⇒ Dobe skābai augsnei.
- ⇒ Maigās, priecīgās narcises.
- ⇒ Kāpēc audzēt smiltsērkšķus.
- ⇒ Audzēsim puķes!
- ⇒ Sēšana dēstu audzēšanai.
- ⇒ Dēstu pīķēšana.
- ⇒ Sēšana un stādišana dobē.
- ⇒ Stādījumu kopšana.
- ⇒ Galotņo, lai aug kuplākas.
- ⇒ Falenopša pārstādišana.
- ⇒ Profesionālās un amatieru sēklas.
- ⇒ Ar ko mulcēsim zemenes.
- ⇒ Apsaknojam puķes ūdenī.
- ⇒ Pavasara sulas veselībai.

Dārza Pasaules Bibliotēka

TOMĀTI UN GURĶI

- ⇒ Izvēlies piemērotāko šķirni.
- ⇒ Dēstu audzēšana agrai ražai.
- ⇒ Gurķu un tomātu audzēšana siltumnīcās.
- ⇒ Lai gurķi nekļūtu rūgti.
- ⇒ Gurķu un tomātu audzēšana atklātā laukā.
- ⇒ Kā izaudzēt gurķus un tomātus uz palodzes.
- ⇒ Izplatītākās slimības un kaitēkļi.
- ⇒ Siltumnīcu dezinficēšana.
- ⇒ Gurķu mēslošana.
- ⇒ Tomātu mēslošanas īpatnības.
- ⇒ Tomātu kaites, kas nav slimības.

- ⇒ Ko vēsta tomātu lapas.
- ⇒ Tomāti un gurķi vienā siltumnīcā.
- ⇒ Kā tikt pie laba dēsta.

Dari Pats

- ⇒ Kā droši nojaukt nesošo sienu? Telpu pārbūve visbiežāk atduras klasiskā problēmā: nesošā siena - nedrīkst aiztikt! Mūsu atbilde: drīkst, taču iepriekš konsultējoties ar būvinženieri! Piemērs, kā nesošu sienu aizstāt ar elegantu pārseguma siju.
- ⇒ Bēniņus arī var apdzīvot! Mājas dzīvojamo platību visvienkāršāk palielināt, izbūvejot bēniņus. Tas izmaksās mazāk, nekā piebūves celšana. Darbs ir veicams zem jumta. Apkārtne netiek pārvērsta par vidi degradējošu būvlaukumu u.t.t. Lūk, dažas bēniņu izbūves priekšrocības. Kā praksē izbūvēt un siltināt bēniņus,

piemēram: soli pa solim padarīsim tumšus bēniņus par siltu un omulīgu augstāvu istabu.

⇒ Kamīns apsilda māju. Rubrikā "Lasītāja projekts" piedāvājam materiālu, kā saviem spēkiem izbūvēt kamīnu. Ne tikai estētiski pievilkīgu interjera sastāvdaļu, bet arī praktisku apkures risinājumu, kas atrod siltumu uzreiz trim istabām!

⇒ Grīdas krāsošana. Lai cik pievilkīga un glīta nelikots lakotas koksnes faktūra, reizēm dizaina un citi apsvērumi prasa to krāsot. Dažkārt tas ir vienīgais risinājums vecai grīdai no vizuāli nepievilkīgiem dēļiem... Kā pareizi sagatavot un krāsot grīdu?! Atklājam amata noslēpumus.

⇒ Jauns kurss: tapsēšana. "Amatnieku skola" aizsāk jaunu mācību kursu par tapsēšanu. Soli pa solim atklāsim visus noslēpumus no sienu sagatavošanas līdz tapešu un audumu (!) uznešanai. Tapsēšanas noslēpumus praksē demonstrē profesionāla restauratore. Marta numurā - pirmā lekcija "Sagatavošanās darbi".

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vadugunī" bez maksas!

Tas var būt sludinājums, paziņojums, iss apsveikums vai atgādinājums, tikai jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt garāks par **5 vārdiem**.

2. Sludinājums jāieraksta šajā no "Vaduguns" IZGRIEZTAJĀ KUPONĀ, un viens cilvēks drīkst iesniegt **TIKAI TRĪS KUPONUS**.

3. Šis kupons ir derīgs tikai nedēļu - līdz 10.martam.

Sludinājuma teksts (ne garāks par **5 vārdiem**):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8. Sludinājumu ievietos iespējami tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 10.martam

Dažādi

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Dziednieks JĀZEPS KANCĀNS pieņems Balvos 5.martā.

Paldz atbrīvoties no galvassāpēm, osteohondrozes, roku tirpšanas, muguras, locītavu sāpēm, asinsvadu, sīrds un iekšējo orgānu slimībām.

Tālr. 29464873.

PVC logi, koka durvis, kāpnes, mēbeles. Tālr. 29197612.

Kredīts 1 dienas laikā (jebkādiem mērķiem) pret nekustamā ipašuma ķiliu. Tālr. 26261211.

Dziednieks Linards

diagnosticē un dziedina muguras, locītavu, ādas slimības. Attīra un atjauno bioenerģētisko lauku (lāsts, ļauna acs). Atbrīvo no rozes, trofiskās čūlas, prostatas un dažādām citām kaitēm. Veic čampi masāžu. Palidz atgūt miloto cilvēku. Tālr. 29266557.

Maina dzīvokli pret māju pilsētā vai piepilsētā. Tālr. 29764567.

Cirsmu dastošana. Tālr. 29211046.

Digitālā televīzija, satelittehnika un uzstādišana. Tālr. 28377317.

Dziednieks JURIS palidz muguru sāpēm, osteohondrozes gadījumā. Balvi. Tālr. 26371637.

Dzīlurbumi. Tālr. 29355017.

Rok un tīra dīķus un grāvju. Kāpurķēžu ekskavatora pakalpojumi. Tālr. 29355017.

Izgatavo koka kāpnes, durvis, pārdod pundurtrusi. Tālr. 22134333.

Alkohola atkarības pārtraukšana uz paša izvēlēto laiku pēc Dovženko metodes aprīlī Rīgā.

Nekavējoties piezvaniet uz tālr. 29386443, 64521443 par konsultāciju Balvos.

Piegādā kartupeļus lopiem, stādīšani, pārtikai, graudus, miltus. Piegāde. Tālr. 27579341.

Pazaudēts

Naktī uz sestdienu Balvos nozaudēta sudraba krāsas somiņa ar fotoaparātu un dokumentiem.

Atradējam atlīdzība garantēta.

Tālr. 26171079.

Atrasts

Raiņa ielā starp veikalu "Specs" un 3-stāvu māju atrasts atslēgu saīšķis (trīs dažādi piekariņi). Interesēties redakcijā.

Atrasti Sergeja Grjaznova dokumenti. Interesēties redakcijā.

Dāvina

Dāvina 'Dambo' žurkulēnus. Tālr. 22311780.

Dāvina 2,5 mēnešus vecu kučēnu (puika). Tālr. 26598554.

Dāvina pieaugušas suņu meitenes. Tālr. 22429765.

Klūdas labojums

Pareizi jābūt: **6.martā** pulksten **19** Baltinavas kultūras namā koncerts - balle. Piedalās dejudzīzmu kolektīvs "Baltābele", jauniešu deju kolektīvs. Dejas kopā ar grupu "Pienenīte". Līdzi nemēt grozinu. Ieeja brīva.

Iespēja... iespēja... iespēja!

Piemaksājot tikai 30 santīmus par vienu sludinājumu,

"Vaduguns" mājas lapas

www.vaduguns.lv

sadalā pērk/pārdod būs lasāms Jūsu sludinājums

Ievietosim tikai vārdu sludinājumus, kuri publicēti laikrakstā un par kuriem samaksāts. Sludinājums mājas lapā būs skatāms trīs dienas.

Ikviens ir iespēja iši un konkreti pateikt paldies kādam labvēlīm, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latus par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības" dubultzīvis.

Edgara Kalvas pateicība SIA "Balvu maiznieks" vadībai par atbalstu galda tenisa turnīra rīkošanā.

Tilžas vidusskolas 12.klase un audzinātāja izsaka pateicību 9.Saeimas deputātie Skaidrīte Pilātei par iespēju apmeklēt Saeimas namu un iepazīties ar Saeimas darbu.

Inese un Vairis Gulbenē izsaka vissirsnīgāko pateicību Pēterim Baranovam Tilžā par sapratni, iejutību un palīdzību tik grūtā brīdī.

Jaunākais un aktuālākais novadu dzīvē

**Pagājuši abonēšanas
trīs mēneši,
pārliecīnies -
vai abonēji **aprīlim**
un turpmākajiem mēnešiem**

Sludinājumi

Gerkens un Partneri
5. un 6. martā
-50%
VISĀM PRECĒM

BELLACCORD
koncertprogramma:
“BELLACCORD
MAINA PROFESIJU”
BALVU KULTŪRAS
UN ATPŪTAS CENTRĀ
5.martā
19:00
Ieeja bez maksas !

Tikai BALVOS

Bērztelpils ielā 14-2, tālrunis 64521928

ERGO MARTA TRĀKUMS PIEKTDIENĀS

ATLAIDES
-40% OCTA
-40% KASKO
ATLAIDES
-55% ĪPAŠUMA
APDROŠINĀŠANAI
5.03.
12.03.
19.03.
26.03.

Nelaimes izskatās mazākas, ja esli apdrošināts.

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA “BALVU VADUGUNS”
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiali ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

Datorsalikums-
SIA “Balvu
Vaduguns”,
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA “Latgales
Druka”, Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4810

REDAKTORS E.GABRANOVS T.64522534, 29360850
LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOIČIKA - T.64522126
ŽURNĀLISTI: Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
REKLĀMA D.DIMITRIJEVA - T.64507018; 26161959
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382

FAKSS -
64522257
Tālrunis-
autoatbildētājs
- 64520961

E-mail: vaduguns@apollo.lv

Apsveikumi

Jaunība ir dzīves rota,
Kas mums katram reizi dota,
Lai tā spīd un lai tā laistās,
Laimē vadi dienas skaistās.

Mīli, mīli sveicam **Ruslanu Dimitrijevu** 18 gadu jubilejā!
Vēlam labu veselību, veiksmi mācībās un svarcelšanā.
Mamma, tētis, māsa, Sergejs un vecvecmamma

Laimi - lai tā vienmēr soļo blakus,
Sauli - lai tā vienmēr sirdi spīd.
Veselību, kas ir visa ķīla,
Dzīvesprieku, vienmēr gaišai būt.

Sirsniģi sveicam **Viju Pērkoni** skaistajā dzīves jubilejā!
Krustmāte Lūcija, Livija, Iveta

Pērk

Z.s “Strautiņi”
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

**Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus.**
Tālr. 29320237, 64546681

SIA “AIBI”
pērk zirgas, liellopus,
jaunlopas, altas, cūkas.
Labas cenas!
Tālr. 64871804, 26142514, 29293219.

SIA “Senlejas” pērk
liellopus, teļus, jērus. Samaksa
tūlitēja.
Tālr. 65033720, 65033730,
26517026, 26604491.

SIA “RENEM” iepērk
liellopus, jaunlopas, aitas
zirgus, cūkas.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 29183601,
65329997, 29485520,
29996309.

Sertificēta kautuve AS “RUKS”
Cēsu galas kombināts” iepērk
jaunlopus un liellopus.
Labas cenas. Mašīna aprīkota ar
elektroniskajiem svariem.
Tālr. 29172343, 64107881,
26185703.

Z/s “Strautiņi” pērk meža
īpašumus, cirsmas. Samaksa
tūlitēja. Tālr. 29113399.

Pērk traktoru MTZ-50; 52; 80; 82;
JUMZ un T-40AM. Par saprātīgu
cenu. Tālr. 28723933.

Pārdod

Pārdod riepas, diskus, no Ls 5.
Tālr. 29333187.

Lēti pārdod ilggadīgo zālāju sēklu.
Tālr. 26330228.

Centrā pārdod nomas tiesības
rūpniecības preču veikalām
(iekārtas Ls 350). Tālr. 26126497.

Pārdod slaucamu govi, piena
kvotas. Tālr. 27556418.

Pārdod māju Bērzkalnē, 650m²,
6 km no Balviem (bijusī kantora
ēka), Ls 32000. Tālr. 28776633.

5., 10. 13.martā pārdos jaunputnus,
dējējvistas, gaiļus. Vistas mainīs
pret gaiļiem. Tālr. 22845900. Kubuli-
7.30, Balvi-7.40, Viksna-8.05,
Kuprava-8.25, Viļaka-8.45,
Žiguri-9.00, Semenova-9.20,
Rekava-9.35, Briežuciems-9.50,
Baltinava-10.05, Tilža-10.25,
Golvari-10.45, Bērzpils-11.05,
Lazdukalns-11.20, Rugāji-11.35,
Medņi-11.45, Naudaskalns-11.55,
Bērzkalne-12.10.

Pārdod Opel Vectra, 1,8, 1991.g.,
Ls 300, cena runājama.
Tālr. 22027543.

Pārdod teliti (4 mēneši), no labas
govs, turēšanai. Tālr. 28681252.

Pārdod vai maina Golf III, 1,8, jauna
TA. Tālr. 29474962.

Pārdod vācu aitusauna kucēnus.
Tālr. 22429765.

Līdzjūtības

Jel neraudiet,
Man sāpu ceļš ir galā,
Es dusu aizmirstības salā,
Kur ciešanu un sāpu vairāk nav.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Anitai**
Grigorjevai ar ģimeni,
KRUSTMĀTI kapu kalniņā pavadot.
Ilze, Ainārs

Ir rētu laiks
Un piedošana dziedēs,
Man roze tā
Nekad vairs neuzziedēs.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Sanitai un Eināram Loginiem, no
MĀTES atvadoties.
Aldis T., Berdņikovu ģimene, Andra
un Artūrs D.

Dusi saldi, mīlo māsiņ,
Mūža miegs lai ir tev salds.
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedziņš balts.
Skumju brīdi esam kopā ar
Evgeniju Borisovu, MĀSU zemes
klēpī guldot.
18-dzīvokļu mājas kaimiņi Iveta,
Ausma, Pavlovi, Bogdanovi,
Ivanovi, Locāni

Izsakām visdzīļako līdzjūtību
Sanitai un piederīgajiem, MĀTES
soliem pāragri aizejot mūžibā.
Apsišu ģimene

Vaduguns Indekss 3004 IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS IZDEVĒJS SIA “BALVU VADUGUNS” Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982	REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NOREĶINU KONTS A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5, kods UNLALV2X Publicētie materiali ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.	DATORSALIKUMS- SIA “Balvu Vaduguns”, G.LIELMANIS Iespēsts SIA “Latgales Druka”, Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 4810	REDAKTORS E.GABRANOVS T.64522534, 29360850 LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOIČIKA - T.64522126 ŽURNĀLISTI: Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962 M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 REKLĀMA D.DIMITRIJEVA - T.64507018; 26161959 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382	FAKSS - 64522257 Tālrunis- autoatbildētājs - 64520961
E-mail: vaduguns@apollo.lv				